

PEŠTINSKA NARODNA KNJIZARNA
HASAN KIRIĆ - SARAJEVO

Stara

Uzv. br. 36440 7

LIBRARY OF THE

PEŠTINSKA NARODNA KNJIZARNA

у веома доброј држави

1888

Сунце се родило. Отвори очи, Љубомире! Устај. Вријеме ће скоро бити да у школу идеш.

Обуци се. Умиј се. Моли се Богу.

Мати, како се зваше она молитва, за коју ми рече учитељ, да је читам свако јутро, кад од спавања устанем?

Та се молитва, сине, почиње овијем ријечима: Отче наш!

Знам мати. Ту молитву читамо овако:

Отче нашъ, иже еси на небесѣхъ, да святитса имя твоє, да прїидетъ царствїе твоє, да бѣдетъ воля твоа, яко на небеси, и на земли, хлѣбъ нашъ насѣщный даждь намъ днесь, и остави намъ долги наша, якоже и мы оставаемъ должникомъ нашимъ, и не введи насъ во искушенїе, но избави насъ отъ лукаваго. Иже твоє есть царство, и сила, и слава, во вѣки, аминь.

Знаш ли ми, сине, на просто казати, о чему се молимо у овој молитви?

Не знам сасвијем добро, и ево ја ћу ти казати.

Молитва, коју си сада прочитао, зове се молитва господња; јер је њу сам Господ наш Исусе Христос нама предао. У овој молитви молимо Бога, да нам даје све оно, што нам је потребно за душу и за тјело наше; и називамо га оцем зато, што је он све људе створио, и о свима нама очинску бригу води. Молимо се њему, да би га добријем нашијем дјелима и извршивањем његовог светог закона проелављати могли; да би нас умудрио, како би богоугодно поживјети и вјечно блаженство наслиједити могли; да би ми овдје на земљи његову свету вољу онако испуњавали, као што је испуњавају анђели божји на небу; да би нам опростио наше гријехе, као што и ми другијем људима опраштамо; да нам не да пасти у невољу какву, него да нас избави од сваке биједе и зла.

Како сам данас радостан, — говорио је Драгољуб мајци својој, кад је из школе дошао.

То је лијепо, сине мој, и мени је мило, што си радостан. Кажу ми, шта ти се догодило? Знаш, мати, како сам те ја слушао, кад год си ми задатак мој казивала. Учитељ је мој данас пред свима друговима мојима казао, да ја знам најбоље читати, па ме је загрлио и пољубио.

О како ми је онда срце од радости играло! А јели, слатка мати, ја ћу скоро знати и велике књиге читати, па ће учитељу моме мило бити.

Хоће заиста, драги сине. Лијепо је, кад човјек зна читати.

Ти ћеш скоро научити и писати. Па ако и од сад тако приљежан и послушан будеш, онда ћеш скоријем временом много знати.

Зашто имамо очи?

Да видимо.

А зашто уши?

Да чујемо.

А зашто језик?

Да говоримо.

А зашто зубе?

Да једемо.

А зашто нос?

Да миришемо.

А зашто ноге?

Да идемо.

Ја нијесам данас с тобом задовољна,
— рекла је мати малом сину свом Светолику.

Зашто, слатка мати? Ја сам данас први у школу дошао, задатак мој знао сам врло добро, путем сам ишао мирно, и ни с једнијем од другова мојих нијесам се свађао ни прецирао, јер ја добро памтим, како си ми казала, да је то хрђаво.

То је све истина, Светоличче, али ја сам теби и то казала, да треба свагда

да се чисто држиш, јер нечисто дијете није никоме драго.

Зашто су ти руке тако упрљане? То није лијело. Иди, опери их.

Мастило је црно.

Хартија је бијела.

Трава је зелена.

Небо је плаво.

Невен је жут.

Ја знам шта је црно, бијело, зелено, плаво, жуто.

Драгутине, зашто си плакао мало прије?

Како да неплачем, мати, погледај ову чворугу на мом челу.

Па зар за тако малу ствар толико да плачеш?

Али мати, мене је јако бољело.

Одкуда ти та чворуга?

Хтјео сам испод овога астала проћи, па се нијесам доста сагнуо, него ударим

челом о један угал овог проклетог а-
стала.

Па зар га за то проклетијем називаш?
Ја сам увјерена, да астал није ни мало
крив. О тога нетреба да се на њега љу-
тиш, него на себе, што си немиран и
што нијеси пазио.

Мати, дајми, молим те, један орах.

Ево; сине, један.

Ја бих желио јошт који.

Ево ти два.

Ја бих желио пуну шаку.

Ево ти три, четири, пет, шест, седам,
осам, девет, десет.

Шта ћеш сада чинити с толикијем
орасима? Даћу Љубомиру три, Милану
два, а маломе Драгутину један.

Па колико ће онда теби остати?

Чекај, мати; Дао сам Љубомиру три,
Милану два, три и два чини пет; по-
слије сам дао малом Драгутину један,

пет и један, то је шест. Мени остају четири, а четири и шест јест десет.

Отац је звао један пут малога Милутина, да иде с њим да се шета. Јарко сунце излазило је иза горе и обасјавало шуме и поља, на којима је јошт роса била; све је сијало, као да је од злата и сребра. Милутину се то врло допадало, па је запитао оца свог, откуд долази то сунце? гдје је било преконоћ? и ко га држи на небу? оцу је врло мило било, што је Милутин тако питао, па му одговори. Ко ти је дао, сине мој, јуче вечеру, а данас ручак? Милутин одговори, ти си ми дао. А ко ти је дао ту халину? И њу си ми ти дао, одговори Милутин. Видиш, сине, као што ти имаш оца, који ти све даје, тако имају сви људи једног оца, који свима даје, што им треба. Он нам даје ово лијепо сунце дању, а ноћу га од нас сакрива, да можемо на миру спавати. Он чини, да ра-

8
сте пшеница, да расте но пољу ово цви-
јеће да се зелени шума да расту у башчи
јабукe и шљиве. Да нема њега, ми неби ни-
шта имали јести ни пити. Овај отац свију
људи, овај гос. свега свијета зове се Бог.

Милутин је радо слушао, кад му је
отац причао о Богу; зато упита оца свог:
а гдје је тај Бог? ја би желио да га ви-
дим; није никад код нас био; зашто неће
да дође к нама једанпут; ја би му лије-
по благодарио на оном што нам даје.
Отац одговори: немисли сине, да је Бог
човјек као што сам ја, јер онда неби
могао наједанпут свуда бити. Ми Бога
неможемо видјети но он је свагда међу
нама. То се Милутину чудновато чинило,
па запита оца: а како ти знаш, да има
Бога, кад га још нијеси видио? Отац
овако одговори: на свијету има много
ствари, које ми невидимо, па опет знамо,
да има таквијех ствари. Је ли, сине, ти не-
видиш тај вјетар, што сад душе па би

се смијао, да ти ко каже: нема на свијету вјетра. Такав је Бог. Ми њега невидимо, него само његова дјела. То је онај Бог, коме се сваки дан молиш: то је онај Бог коме се ми у цркви молимо, и благодаримо на свему, што нам добро чини.

Милутин је сад знао, шта је Бог, и обећао је оцу, да ће и он Богу благодарити свако јутро и вече на свему оном, што му Бог даје, и да ће све радо чинити, само да му се умили.

Сад је настала зима.

Зима је хладна.

На пољу је велики мраз.

Вода се следила.

Снијег пада.

Не иди, Велимире, по снијегу.

Остави га мати; он је добро обучен, неће озебсти.

О како је снијег бијел! Ја ћу да унесем једну грудву у собу.

Немој, сунце, снџег се топи у топлој
соби.

О Боже, кад ће доћи прољеће да
видим зелено лишће, траву, свакојако
цвијеће и мале јабуке.

Ја чујем, као да неко плаче.

То мора бити какво зло дијето.

Добра дјеца никад неплачу.

Светозаре, усекни свијећу да се бо-
ље види читати.

Зашто си тако подерао читанку?

То је знак, да си несташан, и да не
муваш своје ствари; то није лијело.

Погледај, како је чиста милутинова
читанка. Он не меће хљеб свој на њу,
нити се игра с њоме.

Сви кажу, да је Милутин добар и
послушан ђак.

О Боже, данас је много већа зима,
него јуче.

Шта ли сад чине дјеца нашег сиро-

машног сусједа, који је осим тога још и болестан.

Дрва немају, да се огрију, обуће немају, да им ноге не зебу.

О јадна дјеца, како их ја жалим!

Е па добро, Владимире, кад их жалиш, а ти им помози.

Ја бих радо то чинио, али немам. Оно мало пара, што сам скупио био, дао сам јуче другу моме Радовану, који је плакао у школи, што му је отац сиромах па нема одкуд да му купи читанку.

Ти си добро учинио, сине мој. Ја познајем Радована, он је добар ђак; отац му је заиста сасвим сиромаш.

Ево ти један новац; отиди у кућу сусједа нашег, па му подај.

Што си тако жалостан, Милане, шта ти је?

Како да не будем жалостан. Једно цијете истукло је наше песето тако јако, па је дуго вријеме јаукало. Јадно песето,

мора бити, да је сво испребијано, кад је онако страшно јаукало.

То је морало неваљало какво дијете бити. Жао ми је, што нијесам прије дошао, ја бих га каштиговао за то. Као што њега боли, кад га ко туче, тако исто боли и пса. Пред мојим очима она су дјеца одвећ зла, која псе, мачке, птице и другу животињу без икаквог узрока туку и муче. Њих би требало онако казнити, као што је некад Максим син сусједа нашег, кажњен.

А како је кажњен био Максим, и зашто?

Максим је у цијелом селу нашем познат био као зло дијете. Његова је највећа радост била туђи животињу, коју је на путу сретао.

Једанпут упрегне он свог пса у колица, која је камењем натоварио био, па га онда потјера да вуче; но пас не само да није вукао колица, него их ни с мјеста није могао кренути; тако су тешко натоварена била. Максим се разљути, ми-

слећи, да га нас не слуша, па зато неће да вуче, те га стане немилеце тући, да је јадно живинче из свег гласа урликало. У том дође отац Максимов. Сурово поступање максимово с песетом наљути га, и он одвуче Максима до једнијех кола, па упрегнувши га поред руде, заповједи му, да вуче кола. Максим не могаше ни кренути кола, а камо ли вући. Сад га стане отац шибати, и Максим од бола почне јаукати исто онако, као што је мало прије од његовијех удараца песето јаукало.

„Не више, слатки отац, ако Бога знаш!“ мољаше се Максим кроз плач.

„А што ти нијеси пса послушао, кад те је молио, да га више не тучеш? Зар је њему мило било, што си га ти онако мучио? Као год што сад тебе боли, тако је и њега бољело, као год што ти неволиш, да тебе ко туче, тако исто и нас то неволи. Нек ти ово за науку служи док год си жив, па да ни какво створење божје не мучиш.“

Шта је данас?

Данас је недјеља.

А сјутра?

Сјутра ће бити понедјељник.

А преко сјутра?

Преко сјутра ће бити уторник.

А после је уторника?

Сриједа.

А после је Сриједе?

Четвртак.

А после је четвртка?

Петак.

А после је петка?

Субота.

А после је суботе доћи ће опет не-
дјеља.

Колико има свега дана?

Има: недјеља један, понедјељник два,
уторник три, сриједа четири, четвртак
пет, петак шест, субота седам.

У недјељи дана или седмици има свега
седам дана.

Божидару је било само шест година, на је већ знао читати и писати. Он се свагда рано дизао, и чим је с постеље устао, прва му је брига била, умити се, очешљати се и Богу се молити. У школу е први долазио, сједио је на свом мјесту мирно, и слушао поучења учитељска. Кад га је учитељ прозвао, устајао је смјерно, на питања његова одговарао је јасно, и учитељу свакад у очи гледао.

Учитељ је волио Божидара; јер ко неби тако доброг ђака волио? Он га је свуда похваљивао, и осталој дјечи говорио, да се владају као он. Родитељи божидарови били су врло срећни, што им је Бог тако врсног сина дао.

У једном мјесецу колико има седмица?

Четири седмице.

Ево ти календара на гледај.

Једна година има дванаест мјесеци.

Како се зове тих дванаест мјесеци?

Јануар, један; Фебруар, два; Март,

три; Април, четири; Мај, пет; Јуни, шест; Јули, седам; Август, осам; Септембар, девет; Октобар, десет; Новембар, једанаест; Децембар, дванаест.

У Јануару зима је. Снежиг пада. Мраз је. Нема нимало лишћа на дрвима Све је смрзнуто.

Дјеца се тоциљају. Узми се на ум, Драгутине, да не паднеш и неубијеш се. Може бити лед није дебео. Ако се провали, можеш пропасти и утопити се.

У Јануару су кратки дани а дуге ноћи.

Првог Јануара почиње нова година.

У овом мјесецу добри земљодјелци извозе љубре на њиве, и сију сјеме од воћа. Ко је рад да му кокоши преко зиме пронесу, нека их храни прженим јечмом, или сјеменом од коприва и грозђа.

У Фебруару још је зима. Дан је почео мало дужкати. Овај је мјесец нај-

краћи од свију. Он има само двадесет и осам дана, а други имају неки тридесет, а неки тридесет и један дан.

Поља су јоште пушта.

Сад се приправљају земљодјелске справе. На крају овог мјесеца крешу се дрва, чисте од гусјеница и пресађују. Ако вријеме допушта, сад се може сијати спанаћ, першун, жута репа (мрква), ротква, лук, салата.

У Марту још није топло, али се снег већ отопио, и зима је блажија, Башчовани већ почињу радити.

Земљодјелац оре. Сад се сије јечам, јарица, сва варива, а тако и лан, и конопље, и дјетелина. Око Благовијести одгрђу се и режу виногради.

Гле, како вјетар јако душе. Држи се добро, јер те може свалити.

Деветог Марта почиње свакад прољеће.

Ево малијех јагањаца! Какав је оно цвијет? То је љубичица.

У Априлу птице почињу пјевати. Ластавице су већ дошле, оне нам предкажују прољеће. Дрва су искићена цвијетом.

У Априлу треба да је сав прољећни усјев посијан. Сад се чисте ливаде; диње и дубенице сију, а јесенас посијана зелен, као: першун, мрква, целер, расађује. Кад се крене лист бијелога дуда, онда треба сјеме свилених буба метнути да се леже.

У овом мјесецу често киша пада. А где, у исто вријеме и сунце сија, Ено дуге. О како је лијепа!

Чујеш ли кукавицу како кука?

Мај мјесец врло је пријатан.

Ово је најљепши мјесец у години. Сад није више зима, а није врло ни врућина.

Сад се извози ђубре на земљу, гдје ће се на јесен жито посијати и кад мјесец опада, растура се по њиви и заорава. Ако се јарица у траву сили, треба

је срином покосити. Сад се виноград пр-ви пут коша, лоза сади, изданци одкидају, кромшир сади, духан расађује, кад је од четири листа. Кад је лијепо вријеме овце се стригу, а и јагањци одбијају.

Ајдемо у поље. Гле, шта је шарених лептирова! Ево ђурђице, божура, љубичице. О како сво поље лијепо мириши!

Ајдемо поред ове ливаде. Како је зелена! Зашто ће оволика трава?

Она је зато, да се хране коњи, краве, овце, мали јагањци и козе.

Сад долази Јуни.

У сред овога мјесеца вријеме је прекрасно. Нема облачине. Тихи вјетрићи разблажују врућину преко дана.

Устај Светоличче; нетреба сад дуго лежати у постељи.

Ено Ранка гдје оштри косу. Он ће данас косити траву. Гле, како је оштра коса. Немој ићи близу косача, може ти ноге пресјећи. Кад се трава покоси и

осуши, бива сијено. Сијено је потребно, да се зими коњи и друга стока храни, кад нестане траве.

Деветог Јунија настаје љето.

У овом мјесецу осим што је косидба, јоште и лан се чуца, виноград копа, по други пут за јесењи усјев оре, рена сије а у хладу и спанаћ зимски, салата се пресађује, лук гази, заперци с духана тријебе, пунољци калеме.

Сад је Јули.

О како је врућина! Киша није одавно падала. Треба пољевати башчу да нецропадне зелен.

Ајдемо под оно дрво у хлад. Гле, шта је пчела на овој лини. Оне овдје купе из цвијећа мед и восак, па га носе у своју кошницу.

Ево једног потока. Дај да се купамо. Вода није дубока.

Ајде да обиђемо њиву, да видимо, је ли жито узрело. Треба донијети оштре

ернове па пожњети жито, јер је сазрело. Узми један клас, па га потрљај мало. Ето то су пшенична зрна. У класу после ништа не остаје, и од њега и стабла бива пљева и слама. Кад се жито просуши, онда се веже у снопље, после се садјене у крстине, а крстине садјену се у стогове. Пошто се жито оврше онда се овије и самеље, и тако постане брашно, а од брашна се мијеси хлеб, ногача и колачи.

У овом мјесецу почиње жетва, купус се окопова, лозе вежу и заламају, диње и дубенице сазријевају, а и крупњају кад им се врхови на вријежи заломе. Сад се и калами, а врло родна дрва подуширу, да се неполومه. Сјеме свилених буба куши се.

У мјесецу Августу већ није тако велика врућина, Особито изјутра и пред вече.

Како је лијепо и тихо вече и мјесе-

чина као дан. Како је издаље лијепо слушати пјесне, што жетеоци пјевају, који по хладовини жању!

Гле, већ грождје прилично прошарало се; биће га доста зрелог о Преображењу.

У овом мјесецу њиве се за жито, гдје је потребно, и потрећипут ору и ђубре. Конопља се чуна, црни лук вади, диње и лубенице беру; салата расађује духан по сухом времену у вече, прије росе бере. Калемци, који се нијесу примили, могу се сада наново калемити.

Сад долази Септембар.

Дани су у овом мјесецу већ краћи. Врућина је много попустила; но вријеме је још пријатно.

Слушајте ловца гдје пуца. Ено гдје паде једна птица. Каква је то птица? Ајде да видимо. О сирота јаребица, сва је у крви.

Радоване, донеси ми једне љествице.

Придржи их, хоћу да се попнем на дрво, да наберем неколико јабука

Од јабука гради се јабуковача и оцат. Деветог Септембра настаје јесен.

У овом се мјесецу већ око Мале Госпође сије озимица, и отава коси, лозе заламају и од многог лишћа чисте, да би грозђе лакше сазрело. Око Крстова дне већ се спремају пивнице, и оправљају се бурад за бербу, која се послије Крстова дне почиње. Сад се и овце по други пут стригу, а свиње на храну затварају, ако још прије нијесу затворене.

У Октобру лишће почиње падати с дрва. Већ је прилично захладјело.

Кад берба виноградска прође, онда се беру кукурузи, па послије сељаци почину орати и сијати пшеницу за идућу годину.

Сад се виногради загрђу, ротква, мрква, першун, целер, цвекла и т. д. копа се из земље и у трап слаже, војке иско-

павају и пресађују на друго мјесто, гдје нам се свиди, а и од гусјеница боље чисте, него у прољеће. На лијепом сунцу млати се, тре и ради лан и конопља.

Кад настане Новембар како жалосно све изгледа! Лијени дани прођоше сасвијем. Небо је облачно. Вријеме је кишовито и влажно. Дрва су сва гола. Ми не можемо више ићи у поље да се играмо. Ништа за то, ми ћемо сједити у врућој соби и читаћемо. Отац и мати често ће нам приповиједати.

У овом мјесецу не треба оклијевати са загртањем винограда. Кома грађа треба, сад и идућег мјесеца треба да је сијече. Сад се пчеле од зиме склањају, купус у каце меће, остављено за зиму воће пребира, да се од трулећег не би и друго покварило. Од половине овога мјесеца ријетко се што може у пољу радити, и за то сада људи плету котарице или љесе, а жене преду. Кад је љепше

вријеме и овог и идућег мјесеца износи се ђубре на њиве и у гомиле слаже, а гдје је нужно и куни камење по њивама и ливадама.

Децембар је последни мјесец у години. Онда се Божићу радујемо. На бадњи дан сви смо у послу. Мати мијеси колаче, сестре спремају ручак за сјутра дан, брат сијече бадњак, отац унесе сламу, а дјеца за њим весело пијучу, и радују се, да ће мед с бадњака лизати. Чича чисти прасе и натиче на ражань. Преконоћ, чим пијевац запјева, пушке стану пуцати, а прасе се стане пећи. На Божић се чесница мијеси. Кад из цркве кући дођемо, сједнемо сви за ручак, и весело Божић са полазником проводимо.

Жена мога оца мени је мати.

Муж моје матере мени је отац.

Отац мога оца и отац моје матери мени су дједови.

Мати мога оца и мати моје матере
мени су бабе.

Брат мога оца мени је стриц.

Сестра мога оца и сестра моје матере
мени су тетке.

Брат моје матере мени је ујак.

Колико има прста на руци?

Један, два, три, четири; има четири.

А који је ово?

То је палац.

Па колико има свега.

Пет.

А колико на другој руци?

Опет пет.

Која ти је ово рука?

То је десна.

А ово?

То је лијева.

Колико има прста на ноzi?

Један, два, три, четири, пет.

Пет на једној ноzi, и пет на другој.

То је свега десет.

Кад има десет на ногама, и десет на руиама, колико то чини свега?

Десет и десет, то је двадесет.

Колико имаш ногу, Љубомиро?

Имам двије ноге,

Колико ногу има коњ?

Коњ има четири ноге.

А колико крава?

Тако исто и крава, и псето, и овца, и мачка, и друга животиња.

Колико ногу има пиле?

Пиле има двије ноге; тако исто и гуска, и ћурка, и патка, и све птице.

Шта имају птице више од нас?

Оне имају крила, којима лете; но оне немају руку, као што ми имамо. Ни краве, ни коњи, ни друга стока нема руку.

Колико ногу имају рибе, Милутине?

Рибе немају ногу.

Па како ходе оне?

Ја незнам.

Оне пеиду него пливају и живе у води. Кад пијесу у води, оне не могу живјети. Мјесто ногу оне имају пераје, којима пливају.

Пас лаје.

Коњ хрже.

Свиња рокће.

Прасе цичи.

Пијевац кукуријче.

Мачка мауче.

Во риче.

Овца блеји.

Вук урла.

Жаба крекеће.

Врабац цвркуће.

Скакавац цврчи.

Јаре дречи.

Гавран грокће.

Врана гаче.

Лисица лаје.

Змија пишти.

Ђурка кауче.

Голуб гуче.

Гуска шиче.

Човјек говори.

Које је вријеме Светоличе?

Сад је управо подне.

Е добро. Гдје је сад сунце? Окрени се управо к њему и погледај га. Ово ушамти: ако се лицем окренеш сунцу, кад је подне, онда је на страни оној, гдје је сунце, југ. С лијеве исток, с десне запад; а за леђима сјевер.

Кад се пак окренеш лицем оној страни одкуд сунце излази, онда је то пред тобом исток, с десне је стране југ, с лијеве сјевер, а за леђима запад.

Ако човјек не може бити лијеп и богат, као што би хтјео, може бити добар и поштен.

Без здравља нема богатства.

Без муке нема науке.

Без алата нема заната.

Ближа је кошуља, него хаљина.

Бог зна шта је боље.

Бог ником дужан не остаје.

Бог се брине о сиромасима.

Боље виде двоје очи, него једне.

Боље је вјеровати својим очима, него туђим ријечима.

Боље је дијелити, него просити.

Боље је поштење у сиромаштву, него богатство без поштења.

Боље је своје јаје, него туђа кокош.

Боље је с мудријем плакати, него с лудијем пјевати.

Бољи је цри комад, него празна торба.

Вино и мудрога полуди.

Више виде четири ока, него два.

Више је људи помрло од јела и од пића, него од глади и од жеђи.

Волим да ми завиде, него да ме жале.

Врана врани очи невади.

Гвожђе ваља ковати, док је вруће.

Горн је зао језик, него оштра сабља.

Добар глас далеко иде, а збо још даље.

Док се човјек сам неосрамоти, не може га нико осрамотити.

Док се човјек чува, и Бог га чува.

Док је дрво младо, можеш га савијати куд хоћеш.

За злато хрђа непријања.

Здравље је највеће благо овога свијета.

Испред Бога неможе се никуда.

Кад се прасе наједе, оно корито превали.

Кад с лукавим човјеком посла имаш, пази на себе.

Кад човјек тоне, онда се и за врело гвожђе хвата.

Како удробиш, онако ћеш и кусати.

Ко добро чини, не ће се кајати.

Ко зло чини и дочекаће га.

Ко на туђи посао пази, свој заборава.

Ко незна слушати, незна ни заповиједати.

Ко радо лаже, радо и краде.

Ко се другоме зашто руга, оно ће му доћи на врат.

Ко се од људу крије боље да га није.

Ко тражи веће, изгуби и оно из вреће.

Ко тражи хљеба преко погаче, желеће и овсенице.

Ко у лето неради, у зиму гладује.

Кукољ ваља из корјена: исчупати.

Лијепа ријеч гвоздена врата отвара.

Луд се са свијећом не тражи.

Матора дрва не даду се пресађивати.

Мирно срце Бога моли, а немирно сузе рои.

Мучније је сачувати, него стећи.

Неваља свакој птици кобац бити.

Некаже бака како је сан снила, него како је по њу боље.

Није свака мука до вијека.

Од ината нема горег заната.

Од кара глава неболи.

Од човјека ништа се није отело.

Отето проклето.

Пас који много лаје, не уједа.

По поруци вуци неједу меса.

Прав се смије, а крив се крије.

Просјачка торба свагда је празна.

Ради као да ћеш сто година живјети,
а моли се Богу, као да ћеш сјутра у-
мријети.

Раздрта врећа не може се напунити.

Свака птица у свом гнијезду јача.

Сваки циганин свој коња хвали.

Тврд више даје, а лијен даље каса.

Тешко томе, ко памети нема.

Тешко је шуту с рогатим бости се.

Туђи нокти свраба нечешу.

У какво коло дођеш, онако и играј.

У лажи је плитко дно.

У туђој руци свагда је комад већи.

Хитар буди што чути, а тих говорити.

Хитар одвише, срећу прескаче.

Чега се мудар стиди, тим се луд по-
лоси.

Чија сила онога и царство.

Човјек се по бесједи познаје.

Што год ко чини, све себи.

Што данас можеш учинити, неоста-
вљај за сјутра.

Што желиш да ти други чини, чини
и ти другоме.

Што ко мисли, о оном и сања.

Што је више јаја, то је гушћа чорба.

Једна лапта нечини прољећа.

Једна штета сто грјехова.

Једна шугава овца цијело стадо ошуга.

О како је лијепо вече! Погледај на
ону страну, Велимире, видиш како сунце
залази.

Како је милина сада гледати у сун-
це! Оно није тако свијетло, као данас
у подне, кад је на југу било. Онда није
могао човјек у њега погледати.

Гле, како је лијепо небо на оној стра-
ни, гдје сунце залази. Ено половина сун-
ца већ зађе. Ено неста и друге половине.

Погледај сад к истоку, Велимире. Шта
се свијетли оно иза шуме? Је ли ватра?
Није, то је мјесец. Мјесец је сад окру-
гао, јер је пун. Но сјутра на вече већ
неће бити тако округао; сваки дан од-

сад ће се помало губити, и све ће касније излазити, док га за четрнаест дана сасвим нестане. После је тога биће мијена, и мјесец ће се на novo појавити, но врло танак. Затим ће све више и више расти, док до патнаест дана небуде опеч пун и округло, као што је сада.

Једно вече враћао се Милован са својим оцем кући.

Гле, рекне Милован, како је сјенка моја велика, рекао би човјек, да какав црн велики човјек за мном иде.

Твоја је сјенка зато велика, сине, што је сунце ниско. Погледај своју сјенку сјутра у подне, па ћеш видјети, да је много мања.

У неким земљама сунце је на подне људима управо над главом, и ту нема никакве сјенке.

Да ти је сунце управо над главом, била би ти таква врућина, да је неби могао сносити.

А зашто то, зашта Милован оца, зар сунце није ближе нама кад силази, него кад је високо на, небу?

Сунце се свагда у једној истој даљини од нас налази; али је оно топлије, кад је над нашом главом, зато, што онда сви зраци његови управо на нашу главу падају; пред вече пак и у јутру зраци сви падају на нас са стране, зато је сунце блажије.

Љубомире, опомињеш ли се, како је твоја мати прије неког времена метнула оне бубе на љесу, и давала им дудова лишћа за јело. Ајде да видимо шта раде.

Гле, бубица нема више на љеси, оне су ваљда одмилале. Но, гле, на гранама овим пуно чаурица!

Раствори, Љубомире, једну чаурицу, може бити наћићеш у њој бубу.

Ево једног црва, у овој чаурици.

Црв је тај, Љубомире, она иста буба, коју је мати дудовим лишћем храни-

ла, а чаурица ова није ништа друго, него свила, коју је иста буба начинила, па се у њу увила. Метни сад неколико чаурица на парче хартије, па ћеш видјети до који дан, шта ће с њима бити.

Гле, чаурице отворене, а мјесто први миле неки бијели лептири, Откуд ови лептири да уђу, кад је соба била затворена? Ево како је то било. Први су се претворили у лептире, и ово су празне оне љуске, одакле су лептири изишли. Тако сви лептири постају.

О како је лијепо гледати како се сунце рађа! Чујеш, како му се птице радују, и како га пјеснама својим поздрављају?

Сунце је најљепше од свију звијезда. Но оставимо његову на страну. Шта би било од нас, да није њега? Ми неби имали ни свјетлости ни топлоте. Свагда би била помрчина, и зима би вјечно трајала. Без топлоте сунца биље неби расло, никакав род неби сазрео,

и ми би морали скоро умријети. Топлота и свјетлост врло је нуждна за наш живот. Зато треба да благодаримо Богу, створиогељу свију ствари.

Шта мислиш, Светоличе, јели сунце округло? Јест заиста. Оно је округло као каква јабука или лопта. И наша је земља округла. Ти мислиш, може бити, да се сунце миче, и да се час подиже час спушта. Није тако. Земља се наша окреће, а сунце стоји на једном мјесту. У окретању овом, сунце сваки дијел земље наше освјетљује и грије. Отуда бива кад нас љето и зима.

Земља је наша врло велика, но сунце је од ње много и много веће. Нама се чини, да је оно мало, зато, што је далеко од нас.

И мјесец је врло лијепа звијезда. Његова сјетлост није тако јака, као сунчана. У њега може човјек гледати а да му се очи не засјене. Кад је мјесечина може се ноћу путовати, као и дању.

И мјесец је врло велика звијезда,

но мањи је од наше земље. Он је много ближе к нама, него сунце.

Видиш ли множину онијех звијезда што се блистају по цијелом небу, као драго камење. О како је то лијепо гледати! Све те звијезде тако су велике, као што је наша земља, и још много већа. Оне су тако од нас, и једна од друге удаљене, да се то измјерити неможе. Бог је све то створио, и он једини све зна и све види.

Драгутине, ти сад прилично добро знаш читати. Ако се и одсад будеш трудио, као што си досад, ти ћеш скорим временом моћи читати велике књиге. Ја ћу сад да ти причам једну причу о три мала ђака, а послје даћу ти да читаш неколико лијепих прича, које је један учитељ својим ученицима у школи причао. Слушај сада причу о три мала ђака.

Првом ђаку било је име Петар. Казивали су ми, да није никад изостајао од школе, и да је радо читао своју читанку. У свом разреду он је био први ђак. Стриц његов, који је у другом селу живио, донесе му један пут један велики колач на дар. Петар је скакао од радости и није чекао да му се један комад одреже, него је објеручке колач счепео и почео нагло јести. Звоно школско зазвони. Петар потрчи у школу заједно с колачем у руци. Цијелијем је путем јео, и једва је чекао да из школе изиђе, па је послје опет јео, докле га није појео. Сјутра дан кад се пробуди трбух га је јако болио. Отац и мајика петрова ушлаше се и пошљу по љекара. Док су овога нашли, Петар се претурао и јаукао, да се далеко чуло. Кад је послје два дана у школу дошао, другови његови смијали су му се, што је био онако лаком.

Другом ђаку било је име Марко, и он се врло добро учио, као и Петар. Један дан пропис је тако чисто и лијепо написао, да му је мати један велики медени колач купила. Марко узме колач, па помисли у себи: „ ја нећу бити будала, као Петар, па да сав колач наједанпут поједем, него ћу га јести помало, па ће ми дуже трајати,“ зато одломи једно парченце и поједе, а остало затвори у свој ковчежић. Сјутрадан отвори ковчежић, одломи опет једно парче, па наново затвори ковчежић, Кад је четврти дан дошао, да по обичају свом опет једно парченце одломи, нађе свој колач, који није ни пола поједен био, сав пљеснив, тако, да га је морао баци-ти. Марку је било то врло жао и пла-као је.

Трећи ђак који је у исту школу ишао, звао се Милутин. После је испита школског, на ком се Милутин врло до-

бро показао, купи му мати велики колач. Милутин скупи своје другове на им рекне: „Ја имам један велики колач, дођите к мени да једемо.“ И тако сво друштво милутиново сједне око колача. Милутин одсијече један велики комад, па га раздијели друговима. Ово ћемо сад појести, рекне он, а сјутра ћемо што остане. После се играо Милутин и цијело друштво његово, и сви су били весели. У исто вријеме, уђе просјак изненада у дворште са гуслама. Он је био слијеп. Кад је почео гудити, сва се дјеца скупе око њега. Милутин опази, како су старцу, док је свирао, сузе из очију текле и рекне: „добри чича, зашто плачеш?“ „Гладам сам, сине, одговори му просјак; стар сам, немогу радити, да парче хљеба заслужим, а никога до Бога немам, ко би ми дао који залобај хљеба.“ Милутин ништа нерекавши, отрчи и донесе оно што му је остало од колача, који је мислио сјутра појести, па га пружи старцу и рекне: „ево, чича, колача, једи од ње.“

га.“ „Гдје је, сине, одговори проејак, ја невидим јер сам слијеп.“ Онда Милутин метне му колач у торбу. Старац га с умиљењем благослови, а Милутин је био веселији, него да је десет колача појео.

Који је најбољи од ова три ђака: Петра, Марка и Милутина?

Милутин је најбољи.

Ј О С И Ф.

Праотац Јаков имао је дванаест синова, али му је најмилији био Јосиф, кога му је првог Рахила родила. Он му је најприје као мало дијете омилио, а послије га је и зато волио, што је врло добар био. То је био узрок, да га је и љепше једном одјенуо, него осталу му браћу; па су тога ради браћа на њега омрзла. Доцније ову омразу јоште већма распали један сан, што је Јосиф сенио и својој браћи приповједио. Он је сенио, да је с браћом у пољу пшенично снопље везао, и да су се сенови браће његове клањали његовим снопо-

вима. Други пут казивао им је, како је снито да му се клања сунце мјесец и звијезде. Овај сан већ није се допао ни његовом оцу, јер га је прекорио, говорећи му „шта, зар и ја и твоја мати и твоја браћа да се клањамо теби?“ Но опет зато Јаков је у себи промишљао, да у томе може бити и што истине; јер је у она времена Бог људима и кроз снове своју вољу казивао и будућност откривао.

Јосифова браћа не бијаху баш тако добра, да се могао отац на њих у свачем ослонити, пак зато је он често изашиљао Јосифа, да види, шта раде. Ово је још већма навукло на Јосифа мрзост његове браће, пак је било последице и узрок његовог страдања, али касније и његове славе. Отац његов пошље га једном у планину, да обиђе браћу, која су тамо стоку чувала. Кад браћа издалека смотре Јосифа, онда се почну договарати, да га убију, говорећи: „да видимо, хоће ли му се снито испунити.“ Али најстарији брат, Рувим, који је био милостивијега срца, намисли сачувати брата, те им рекне, да ће боље бити, да непролијевају крви, него да га баце у једну јаму, која се тамо налазила, и из које, он је мислио, да га последије извади.

Браћа на то пристану и баце Јосифа у јаму; али мало последије кад прођу туда неки исма-

илски трговци, а један од Јосифове браће, коме бијаше име Јуда, рекне, да би боље било, кад би га продали тијем трговцима, него да ондје у јами од глади скачље. И тако изваде браћа Јосифа из јаме и продаду га за двадесет сребрника, а послије закољу једно јаре и у његову крв замоче хаљину Јосифову, па пославши је онако крваву оцу, кажу, да су је у лугу нашли. Ко ће описати жалост Јакова, кад је видио крваву хаљину свога сина Јосифа. Он није могао ни помислити, да су му браћа какво зло учинила, него је тврдо држао, да га је каква звјерка растргла. Он је много и дуго тужио и јадиковао.

Трговци, кад дођу у главну варош Египта (Мисира), продаду Јосифа једном царском великашу, по имену Пентефрију. Овај брзо позна, да је Јосиф наметан и добар младић, па зато постави га за настојника над цијелим својим имањем.

Но још није било прошло вријеме патње за Јосифа. Кад се могао колико толико утјешити својим добрим стањем, туђе неваљалство баци га у зло. У Пентефрија била је жена безобразна, која је хтјела навести Јосифа на гријех. Па кад је више пута покушавала то учинити, а Јосиф, као поштен и богобојажљив младић, на то није хтјео пристати; она се на

њего разљути, па га код свога мужа онадне, као безобразног момка, те га Пентефрије баци у тамницу:

Али Бог добре људе неоставља. Тамничар за кратко вријеме увиди, да Јосиф није као остали сужњи, и зато му повјери, да пази на остале. На скоро доведу у тамницу два цара великаша, од којих је један био настојник над јелом, а други над пићем царевим, и тамничар преда их Јосифу. Једног дана затече Јосиф ову двојицу врло невеселу, и запита их, због чега су се тако снуждали, и они му кажу, како су обојица нешто снили, а немају никога, ко би им казао, шта то значи. Јосиф им на то рекне: једини Бог зна, шта значе снови; али опет приповједите ми ви ваше снове.“

Тада онај, што је био над царевим пићем, започне: „Ја сам снио, преда мном један чокот са три лозе; и чокот напуни, процвјета и сазре; ја ватим узмем Фараонову чашу, наберем гроздја, исциједим у чашу и поднесем је Фараону.“ Бог је дао Јосифу, да може знати протумачити тај сан, пак зато одмах он и одговори: „три лозе јесу три дана. За три дана ће се тебе Фараон опоменути и повратиће те на пређашње твоје мјесто, да му опет служиш пиће, као и прије.“ „Али,“ настави он даље, „сјети се и мене, кад теби буде добро, и про-

говори добру ријеч за мене Фараону, да ме пусти из тамнице, које сам дошао без кривице.“ Затим почне свој сан казивати онај, што је био над царевим јелом, говорећи: „ја сам снιο, да сам носио на глави три бијеле котарице, и у најгорњој бијаше свакојакијех колача за Фараона, и птице слијетаху на котарице и јеђаху из њих.“ Јосиф овоме одговори: „три котарице јесу три дана. За три дана Фараон ће тебе објесити, и птице ће јести месо с тебе.“

И заиста послије три дана Фараон славећи дан свога рођења, сјети се и ове двојице у тамници, и онога, што је био настојник над пићем, поврати на своје мјесто, да му опет служи; а онога, што је настојавао над јелом, објеси. Но онај, што је своју службу добио, заборави на Јосифа, те овај остане још двије године у тамници. Али Јосиф је знао, да Бог доброг човјека неоставља, пак је своју судбину триљиво сносио.

Послије двије године снιο Фараон један сан, који му нико незнаде казати, шта значи. Сад се онај, што је био над царевим пићем, сјети Јосифа, и приповједи Фараону, како је њему и ономе другоме, што су га објесили, кад су били у тамници, сан погодио. И тако Јосифа одмах изведу пред цара.

Кад цар рекне Јосифу, како је он чуо за његову мудрост у тумачењу снова, Јосиф му смјерно одговори, да он то тако исто незна, као и други људи; али да ће му Бог дати на знање, шта је Фараону предказао и да ће то бити све добро. Затим цар стане казивати: „Снио сам, да стојим на обали Нила (вода, која тече кроз Египат). Наједанпут изиђе из воде седам лијенијех дебелијех крава и почну пасти по обали. Мало затим изиђе другијех седам мршавијех и гаднијех крава, каквијех у цијелој земљи видео нијесам; и ове мршаве поједу оно седам дебелијех, а опет остану онако мршаве, као што су и прије биле. Затим се пробудим, али одмах опет заспим и сним други сан. Из једног стабла израасло бјеше седам класова великијех и једријех. Послије тога израсте још другијех седам малијех и штуријех. И ови штури поједоше седам једријех.“

Јосиф одговори: „обадва сна једно исто значе. Бог предказује цару, шта је намислио учинити. Седам дебелујех крава и седам једријех класова јесу седам роднијех година; а седам мршавијех крава и седам штуријех класова јесу седам гладнијех година. Доћи ће седам роднијех година и за њима другијех седам гладнијех година у цијелој земљи. А што си тако узастонце обадва ова сна уснио, то

значи, да ће се то наскоро догодити. Зато, рече, добро би било, кад би ти, царе, потражио једног мудрог човјека, те поставио га над цијелом земљом, да за седам роднијех година од свакога у цијелој земљи узме пети дијел жита и снесе у житнице, па кад дођу гладне године, да даје народу да непомре од глади.“

Ове ријечи јосифове допадну се и Фараону и његовим великашима. Али оно чему се Јосиф најмање надао, сад се догоди. Цар се окрене великашима и рекне: „гдје би нашли таког човјека, у коме би дух божји био?“ А затим окренувши се Јосифу рече: „кад је Бог то све теби показвао, то нема никога другог од тебе разумнијег и мудријег. Зато ја те постављам над мојом кућом, и твоју ријеч сваки да слуша; само царски престо ја задржавам за себе, а теби предајем управу цијеле земље.“ И скине прстен с руке и преда га Јосифу, и обуче га у бијелу господску хаљину, и објеси му златну верижницу о врат. Па и то не буде доста, него овако накићена метне га на своја царска кола и заповједи својим слугама, да вичу пред њим народу: „клањајте се!“

Непрође много, а снови се царевима испуње. Наступи најприје седам роднијех година и Јосиф сваке године пети дијел жита у цијелој земљи снесе у житнице, које је свуда био по-

дигао. Послије тога настуне и гладне године на одмах и сва околина Египта почне страдати од глади. Та невоља постигне и Ханаанску, гдје је Јаков са својом породицом живио. Зато чувши он, да у Египту има хране, пошље својих десет старијих синова, да жита купе, а Вениамина задржи код себе. Кад браћа Јосифова изиђу пред Јосифа, да би показала своју покорност и поштовање, падну ничке пред њим.

Ма да они Јосифа познали нијесу, он је њих одмах познао. И гледајући, како су му се поклонили, сјети се онога сна, што је још у своме завичају снιο, и због кога су се браћа на њега ражљутила. Но он се нехтједе показати ко је, него оштро, као да незна еврејског језика, преко толмача, запита их египатски: „ко сте ви, и одкуда сте?“ Они му одговоре: да су добри људи из земље ханаанске, и да су дошли да купе жита. „Ви сте уходе, рекне им Јосиф, и дошли сте овамо да провидате земљу!“ Они му се стану клети, да су поштени људи, да их је било у оца дванаесторица, да је најмлађи остао код оца, а оног дванаестог да су изгубили. Но Јосиф им одговори, да он то не може вјеровати, него да они пошљу једнога између себе да доведе најмлађег брата, а друга деветорица ће остати дотле у тамници.

Он их стави све у тамницу. Али послије три дана дозове их опет преда се и рекне им, да није рад никоме криво учинити, него ће њих деветорицу пустити кући, а само једнога у залогу задржати, док не доведу најмлађег брата; и уз то прикријети им, да ће сви изгинути, кад дођу други пут, ако га не доведу. Сад се они сјете, како су се огријешили, што су учинили онако с Јосифом, јер их сад тога ради Бог каштигује. Они су то међу собом еврејски говорили, а нијесу знали, да их Јосиф разумије, а овај се на те ријечи на страну окрене и заплаче. Потом заповједи да Симеуна пред њима свежу и у тамницу баце, а остале отпусти кући.

Јаков, видећи, да му је још једнога сина нестало, побоји се и за Вениамина, па изнајприје немишљаше дати, да га воде.

И сама браћа нијесу знала, шта ће чинити, и како ће опет у Египат ићи.

Али кад глад овлада, немадне се куда, него Јаков оправи и Вениамина с осталима, и пошаље по синовима многе дарове Јосифу, као египатском великом властнику, да би његовој дјечи милостив био.

Кад браћа изађу пред Јосифа, овај лијепо их прими, зашта за очино здравље и упита их, да ли је то најмлађи брат. У томе једва

се могао уздржати од суза и отиђе у другу собу и исплаче се.

Кад се толико поврати, да му се није могло познати, да је плачан, врати се натраг к њима, и заустави их на ручак. Но браћа се зачуде, кад виде, да су их тако метнули да сједе за ручком, како је који од кога старији био, и то им буде врло мило.

Послије нареди Јосиф, да се вреће житом напуне, а у Вениаминову врећу заповједи, те се метне једна сребрна чаша. Браћа се сјутрадан са својом стоком и житом весела крену кући. Но тек што су они иза града изашли били, а човјек Јосифов их стигне, и почне викати на њих, како су неблагодарни и како су његовом господару за добро злим вратили, и чашу му украли. Они се нађу у чуду, чујући ове ријечи, али знајући, да нијесу криви, почну се одговарати, да су поштени људи, и рекну му, да слободно потражи у њих чашу, пак ако је у кога нађе, нека их све до једнога зароби. Али какав их страх обузме, кад се у вениаминовој врећи чаша нађе. Од муке раздери на себи хаљине, и сви се врате с човјеком јосифовим. И кад се Јосиф на њих осигече, како су се усудили украсти његову чашу, онда Јуда проговори: „шта ти се имамо правдати, господару! Бог зна, да смо ми јако

згријешили, пак сада хоће да нас за наше пређашње гријехове овако каштигује. Ево и нас и овога, код кога се чаша нашла, пак одсад нек смо ти робље!“ Јосиф им одговори, да он тога нетражи, али да ће онога, у кога се нашла чаша, као роба код себе задржати, а остали да могу ићи оцу своме. На то прихвати ријеч опет Јуда, говорећи: „господару, ако се ми други вратимо оцу, а брат наш не пође с нама, наш ће стари отац умријети од жалости. Ја сам се подјемчио за њега оцу, и рекао му, ако га не доведем натраг, да ми довијека не буде просто. Зато молим те, господару, задржи мене да ти будем роб, а само пусти брата мога; јер ја не знам како ћу без њега пред оца изаћи, како ли гледати очеве јаде.“

Јосиф се овијем говором тако потресе, да се више није могао устегнути, пак заповједи египћанима, да изиђу на поље. Сад бризне плакати и проговори им: „ја сам Јосиф; је ли ми још отац у животу?“ Браћа се од страха укоче на ове ријечи, и ништа незнадну проговорити. „Ходите овамо!“ рекне им Јосиф, и они му приђу ближе. „Ја сам Јосиф, брат ваш, настави он, кога сте ви у Египат продали. Али небојте се, да се ја тога ради љутим на вас, јер Бог је то тако наредио, те сам ја овамо доћи морао, да свију вас живот сачу-

нам. Јер осим ове двије године, би ће још пет година глади. Сад — рече даље — идите и кажите оцу моме до каквог сам господства дошао у Египту, и послије заједно с њиме дођите сви овамо.“

Тада загрли брата свога Вениамина, а Вениамин њега, и тако се један другоме о брату исплачу. Послије се, плачући, изљуби и са осталом браћом. И тек сада се браћи одријешни језик и разговоре се с њиме.

Кад глас, да су тамо Јосифова браћа, дође и до Фараона, онда се и овај обрадује и поручи Јакову, да и он дође сасвим у Египат, и обећа му дати за насеље најбољу земљу.

Затим Јосиф пошаље по браћи кола за оца с многим даровима, и тако се Јаков с цијелом својом породицом, стоком и осталим имањем пресели у Египат. И кад се с Јосифом састао, који му је на сусрет изишао био, онда је у радости загрливши се с њиме, рекао: „сад ћу радо умријети, кад су те само видјеле моје очи.“ Но Јаков је још седамдесет година живио у Египту; и на смрти заклопио му је очи његов најмилији син Јосиф.

ХРИСТОС ИСЦЈЕЉУЈЕ БОЛЕСТНИКА.

Исус Христос дође на празник пасхе у Јерусалим. У Јерусалиму бијаше бања,

која се зваше витезда или кућа милости, и имађеше пет тријемова, па у овима лежаше мноштво немоћнијех, слијепијех, хромијех, сухијех, који чекаху, да се залуља вода. Јер анђео божји слазаше у одређено вријеме и замућиваше воду, па ко би први затим ушао у бању, одмах би оздравио, ма да је од какве болести боловао. И ту бијаше један човјек, који тридесет и осам година болестан бјеше. Овога кад видје Исус гдје лежи, и разумје од колико је година болестан, рече му: „хоћеш ли да будеш здрав?“ А болесник му одговори: „Господе! немам никога, ко би ме спустио у бању, кад се замути вода: а док ја приђем, други прије мене уђе.“ На то му Исус рече: „устани, узми одар свој и иди!“ И одмах оздрави човјек, и узевши свој одар поче ићи.

ХРИСТОС УТИЩАВА БУРУ.

Једном уђе Христос у лађу с ученицима својима, и рече им: „дај да прије-

ђемо на ону страну језера!“ И кад се лађа крену, он засни. Но мало последије дигне се на језеру велика бура, да се лађа хтједе утопити. Тада приђу му ученици и пробуде га, говорећи: „Господе изгубосмо!“ Но он рече: „зашто сте тако плашљиви, маловјерци?“ затим уставши запријети вјетру и води, и уједанпут поста тишина. Тада се људи удивеше овоме чуду, и говораху између себе: „ко је овај, кад га слушају вјетрови и море?“

СВ. ЈОВАН КРСТИТЕЉ.

Свети Јован крститељ био је пошљедни пророк, кога је Бог послао био, да приготови народ израиљски за долазак Христа Спаситеља. Он је тај посао започео у пустињи, близу ријеке Јордана, и говорио је људма: „покајте се, јер се, приближи царство небеско!“ Јован је носио хаљину од длаке камиље, и опасивао се кожним појасом; а храна му је била неки скакавци, што се једу, и мед дивљи.

Кад се он огласи у пустињи, излазаше к њему цијел Јерусалим и сва Јудејска, и он кршћаваше свакога у Јордану, који је год исповједно своје гријехе. Но кад многи већ мишљаху, да је он обећани месија, рече им једном: ја вас кршћавам водом; али онај, што иде за мном, јачи је од мене; ја нијесам достојан ни да му одријешним кајиша његове обуће; он ће вас крстити светим Духом.“

У то вријеме дође и Исус из Назарета галилејског на Јордан к Јовану да се крсти. Но Јован га од тога одговараше, рекавши му: та ти би требало да мене крстиш, а ти хоћеш да кртим ја тебе!“ Али Исус му одговори, да се тога мане, јер је он дошао да изврши све, што треба. Тада га Јован крсти у Јордану; и кад излазаше Исус из воде, отвори се над њим небо, и дух божји, као голуб, сиђе на њега, и чу се глас с неба: „ово је син мој љубазни који ми је у вољи.“

Не много затим, цар Ирод ожени се

Иродијадом, женом свог брата Филипа, ма да то није могло бити по закону. И будући да је Јован говорио противу тог поступка царевог, то га он баци у тамницу. Он тиме није толико мислио каштиговати Јована, колико учинити то, да свијет слушајући ријечи јованове, због оног неваљалога поступка, не повиче на њега. Јер и свијет је уважавао Јована, а и Ирод га је у другоме које чему слушао. Но кад Ирод, на дан свога рођења, даваше част кћи иродијадина играњем и весељем гостију, тако му је угодила, да јој је Ирод, при тој доброј вољи, обећао дати што год заиште од њега. И дјевојка незнађаше шта ће искати, па упита зато матер, а ова је, из освете, научи, да иште главу Јована крститеља. Цару то нимало небијаше мило, него се ожалости, али мораде своју ријеч одржати због гостију, и што се заклео, да ће јој све учинити, што она хоће. Па зато заповједи, да посијеку Јована у тамници, и донесу дјевојци гла-

зу његову на тањиру, а дјевојка је послије предаде матери својој. Тако сврши Јован крститељ свој богоугодни живот и постаде мучеником за истину.

У некаква човјека био је један чобан, који га је много година вјерно и поштено служио. Једном идући за овцама, чује у шуми неку писку, а незнађаше шта је. На тај глас отиде он у шуму, да види шта је. Кад тамо, али се запожарило, па у пожару змија пишти. Кад чобан то види, стане да гледа, шта ће змија радити, јер се око ње са свију страна било запожарило, и пожар се к њој једнако примицао. Онда змија повиче из пожара: „чобане, за Бога, избави ме из ове ватре!“ Онда јој чобан пружи свој штап преко ватре, а она по штапу изађе, па њему на руку, па по руци домили до врата и савије му се око врата. Кад чобан то види, нађе се у чуду, па рече змији: „шта је то, у зао час ја те-

бе избавих, а себе погубих.“ Змија му одговори: „не бојсе ништа, него ме носи кући моме оцу. Мој је отац змијски цар.“ Онда јој се чобан стане молити и изговарати, да неможе оставити својих оваца; а змија му рече: „небрини се нимало за овце; овцама неће бити ништа; само ајде што брже.“ Онда чобан пође са змијом кроз шуму и најпослије дође на једну капију, која је била од самих змија. Кад дођу ту, змија на врату чобана звизне, а змије се све одмах расплету. Онда змија рече чобану: „кад дођемо у двор к моме оцу, он ће теби давати шта год заштеш: сребра, злата, и камења драгога, али ти не узимај ништа, него ишти њемушти језик. Он ће се дуго затезати, али ће ти најпослије опет дати.“ У томе дођу у двор к оцу, и отац плачући запита змију: „за Бога синко! гдје си?“ А она му каже све по реду, како је био опколио пожар и како је чобан избавио. Онда цар змијски рече чобану: „шта ћеш да ти дам зато, што си

ми сина избавио?“ Чобан одговори: „ништа друго нећу, него да ми даш њемушти језик.“ А цар рече: „није то за тебе, јер да ти то дам, па да коме кажеш, ти би онда умро, него ишти друго, што год хоћеш, даћу ти.“ На то чобан одговори: „ако ћеш ми што дати, дај ми њемушти језик, ако ли ми то недаш, а ти с Богом остај! мени друго нетреба ништа.“ па пође да иде. Онда га цар врати нартаг говорећи му: „стани! ходи овамо, кад баш то хоћеш, зини.“ Чобан зине, а змијски му цар пљуне у уста, па му рече: „сада ти пљуни мени у уста.“ Чобан му пљуне у уста, а змијски цар опет чобану. И тако три пута пљуну један другоме у уста, па му онда змијски цар рече: „сад имаш њемушти језик; иди с Богом; али за главу своју ником не казуј, јер ако кажеш коме год, одмах ћеш умријети.“ Чобан пође кроз шуму, и идући чујаше и разумијеваше све, што говоре птице и траве и све што је на свијету. Кад дође к овцама и вађе их све на броју и

на миру, леже мало да се одмори. Тек што легне, али долете два гаврана, те падну на једно дрво и почну се разговарати својим језиком, говорећи: „кад би знао овај чобан, ондје гдје лежи оно црно шиљеже, има у земљи пун подрум сребра и злата!“ Чобан кад чује то, отиде своје господару, те му каже, да господар дотјера кола, откопа врата од подрума и крене благо кући. Овај је господар био поштен човјек, па све благо даде чобану, говорећи му: „ ево синко, ово је све твоје благо, то је теби Бог дао. Него ти начини себи кућу, па се ожени, те живи с тим благом,“ Чобан узме благо, начини кућу, и оженивши се стане живјети, и мало по мало изиђе он најбогатији човјек не само у ономе селу, него у својој околини није га било. Имао је свога овчара, говедара, конушара, свињара, многу имаовину и велико богатство. Једном, лицем на Божић, рече он својој жени: „спреми вина и ракије и свега што треба, па ћемо сјутра ићи на пла-

нину да носимо пастирима, нека се и они провеселе.“ Жена га послуша и уради, све како је заповједио. Кад сјутрадан отиду на планину онда газда каже у вече својим пастирима: „сад сви скуpite се, па једите и пите и веселите се, а ја ћу бити код стоке сву ноћ.“ И тако газда отиде и остане код стоке. Кад је било око по ноћи, али вуци заурлају, а пси залају. Вуци говоре својим језиком: „можемо ли доћи да учинимо штету, па ће бити меса и вама?“ А пси одговарају својим језиком: „дођите, да би смо се и ми најели!“ Али међу псима бијаше један стари пас, који само још два зуба имађаше у глави. Овај стари пас стане говорити вуцима: „бре одније ће вас ђаво! Док су још ова два зуба мени у глави, нећете ви учинити штете моме господару.“ А то газда све слуша и разумије. што они говоре. Кад у јутру сване, онда газда заповиједи, да све псе потуку, а само онога маторога пса да оставе. Слуге стану говорити: „за Бога, госпо-

дару. штета је!“ Али газда им одговори: „што рекох то да учините,“ па се оправ- ви са женом кући, и пођу на коњима. Под њиме бијеше коњ а под женом ко- била. Идући тако човјек измакне напри- јед, а жена заостане. Онда коњ под чо- вјеком захриже те вели кобили: „ајде бр- же! што си остала?“ А кобила одгово- ри: „е, ласно је теби; ти носиш једнога господара а ја троје: носим газдарицу и у њој дијете, па у себи ждријебе.“ Па то се човјек обазре и насмије; а жена то опази, те брже ободу кобилу и сти- гне човјека, па га запита, за што се на- смејао. Он јој одговори: „ни зашто, са- мо онако.“ Али жени не буде то доста, него салети мужа, да јој каже, за што се насмијао. Он се стане бранити: „про- ћи ме се жено. Бог е тобом! што ти је? не знам ни сам.“ Али што се он више брањаше, она све више наваљиваше на њега, да јој каже, за што се насмијао. Најпослије јој човјек рече: „ако ти ка- жем, ја ћу умријети.“ Она опет ни зато

немарећи, једнако навали, говорећи; да друкчије неможе бити, него да јој каже.

У том дођу кући. Одсеједнувши с коња, човјек одмах наручи мртвачки сандук, и кад буде готов, метне га пред кућу, па каже жени: „ево сад ћу лећи у сандук па да ти кажем, за што сам се насмијао; али како ти кажем, одмах ћу умријети.“ И тако' легне у сандук, па још једанпут обазре се око себе; кад али онај стари пас дошао је од стоке, и и сјео му више главе, па плаче. Човјек опазивши то, рече жени: „донеси један комад хљеба, те подај томе псу.“ Жена донесе комад хљеба и баци пред пса: али пас не ће ни да гледа, а пијевац дође и стане кљувати у комад. Онда пас рече пијевцу, „несрећо несита! теби је до јела, а не видиш гдје газда хоће да умре!“ А пијевац му одговори: „па нек умре, кад је луд. У мене има сто жена, па их свабим све на једно зрно прохе кад гдје нађем, а кад оне дођу, ја га прождрем; ако ли се која стане срдити,

ја је одмах кљуном; а он није вриједан једну да умири.“ Кад то човјек чује, он устане из сандука, па узме батину и дозове жену у собу: „ходи жено да ти кажем,“ па све батином по њој: „ето то је жено! ето то је, жено! И тако се жена смири, и никад га више не запита, да јој каже, зашто се смијао.

ЗЛАТНОРУНИ ОВАН.

Био један ловац, па кад једном отиде у лов у планину, изиђе пред њега ован са златном вуном. Ловац кад га опази, потегне из пушке, да га убије, а ован се затрчи, те њега прије роговима убије. Ловац падне на мјесто мртав, и друштво његово, кад га послије нађе, незнајући, ко га је убио, однесе га кући и укопа. Послије тога, жена овога ловца објеси његову пушку о клин. Кад јој се син опаше снагом, он заште од матере ону пушку, да иде с њом у лов, а мати му је не хтједе дати, говорећи: „ни пошто,

синко, отац је твој погинуо с том пушком, па хоћеш и теби да главе дође?“ Једном он украде пушку и отиде у лов. Кад дође у шуму, онај ован са златном вуном изиђе пред њега, па му рекне: „твога сам оца убио, па ћу и тебе.“ А он се уплаши, па рекне: „помози Боже“, и на тегне пушку, те убије овна. Сад се обрадује гдје је убио златоруна овна, што га у царству нема, па здере кожу с њега и однесе кући. Мало по мало прочује се то до цара, и цар заповједи, да му се донесе та кожа, да види каквијех још звјеровова има у његовом царству. Кад овај момак однесе кожу, и цару покаже, цар му рекне: „ишти шта хоћеш да ти дам за ту кожу.“ А он му одговори: „нећу је продати ни пошто.“ У онога цара био је доглавник стриц онога момка, па своме синовцу није био пријатељ, већ злотвор. Он рече цару: „кад он неће ту кожу теби да прода, гледај да му скрхамо врат, заповједи му, да учини што не може бити.“ И тако научи цара, те дозове мом-

че и рече му, да посади виноград и да за седам дана донесе с њега нова вина. Момче кад то чује, стане плакати и молити се, да он не може то учинити, нити то може бити; а цар му опет рече: „ако за седам дана то не урадиш, није на теби главе.“ Он онда плачући отиде кући и каже матери шта је и како је, а матери кад чује, одговори му: „јесам ли ти казала, синко, да ће теби она пушка доћи главе као и оцу твоме.“ Плачући тако момче, и мислећи, шта ће радити и куда ће, да би га нестало, изиђе иза села и подобро се од њега удали. Кад на један пут једно дјевојче изиђе пред њега и запита га: „зашто, брате, плачеш?“ А он јој срдито проговори: „иди с Богом, кад ми помоћи не можеш,“ и пође даље, а дјевојче пристане за њим и стане га молити, да јој каже, „може бити,“ вели, „да ћу ти помоћи.“ Онда он стане, па јој рече: „казаћу ти, али сам Бог да ми помогне, други ми нико не може помоћи,“ и приповједи јој све, шта га је снашло,

и шта му је цар заповједио. Она кад га саслуша, рече му: „небој се, брате, него иди и ишти у цара мјесто, на ком ће да буде виноград, па нека ти избраздају, а ти узми торбу и у њу струк босиљка, па иди на оно мјесто и лези, те спавај, а за седам дана имаћеш грозђа зрела.“ Он се на то врати кући и каже матери, као од муке, како се с дјевојчетом нашао и шта му је казала. А мати кад чује, рече му: „иди, синко, иди огледај и онако си пропао.“ Онда он отиде к цару и заиште мјесто за виноград, и да му се избразда, гдје ће бити лоза. Цар му да све, и учини, како је искао; а он узме торбу о раме и у њу струк босиљка, па невесео легне ондје да спава. Кад у јутру устане, а то виноград посађен, друго јутро — листао, — до седам дана било је већ грозђе зрело у њему, а то је било вријеме, кад нигдје нема грозђа. Он набере грозђа, измуља и однесе цару слатка вина и у марами грозђа. Кад цар то види, врло се зачуди и сви у двору. Он-

да стриц овога момка рече цару: „сад ћемо му заповједити друго, шта заиста неће моћи учинити.“ Па научи цара, те дозове оно момче и рече му: „од виљевскијех (слоновијех) зуба, да ми начиниш двор. Он кад то чује, отиде кући плачући, и приповједи матери, шта му је сад цар заповједио. и рече јој: „ово мајко, нити може бити, нити ја могу свршити.“ А матери му одговори: „иди, синко, опет иза села, не би ли те Бог опет намјерио на ону дјевојчицу.“ Он изиђе иза села, и кад дође на оно исто мјесто, гдје је прије ону дјевојку нашао, она изиђе опет пред њега, па му рече: „опет си, брате, невесео и плачан.“ А он јој се стане тужити, шта му је сад заповјеђено. Она кад га саслуша, рече му: „лако ће бити и то; него иди к цару и ишти лађу и у њој триста акова вина и триста акова ракије и уз то још двадесет дунђера, па кад дођеш на лађи ту и ту, између двије планине, загради воду, што је ондје, па усли у њу све вино и ракију.

Виљеви ће онамо доћи да пију воду, па ће се опити и попадати, а дунђери онда нека им све зубе исијеку, па их носи на оно мјесто, гдје ће цар, да му се двор сагради, па лези те спавај, а за седам дана биће двор готов.“ Онда се он врати кући и приповједи матери, како је био опет с дјевојком и шта му је она казала, а мати му опет рече: „иди, синко, не би ли Бог дао, да ти опет помогне.“ Он отиде к цару и заште све, па онда отиде и сврши како му је дјевојка казала: виљеви дођу те се опију и падају, а дунђери им посијеку зубе и донесу на оно мјесто, гдје ће се двор зидати; он у вече метне у торбу струк бо-сиљка, па отиде онамо и легне да спава, и тако за седам дана буде двор готов. Кад цар види готов двор врло се уди-ви, па рече стрицу онога момчета, сво-ме доглавнику: „е сад шта да му радим? Ово није човјек. Бог зна шта је.“ А он му договори: „још једно да заповједиш, па ако и то сврши, заиста је нешто више од

човјека: и тако опет наговори пара те дозове момче и рекне му: „сад још да ми доведеш царску дјевојку из другог царства из тога и из тога града. Ако ми је недоведеш, на теби нема главе.“ Момче кад то чује, отиде матери својој и каже јој, шта је цар заповједио; а она му рече: „иди синко, тражи опет ону дјевојку, неби ли Бог дао, да те опет избави.“ Он отиде иза села и нађе ону дјевојку па јој приповједи, шта му је заповјеђено. Дјевојка кад га саслуша, рече му: „иди, ишти у цара галију, и у њој да се начини двадесет дућана; и у свакоме дућану да буде трг од друге руке, све бољи од бољега; и ишти да се изберу најљепши момци, па нека их лијепо обуку и намјесте за калфе, у сваки дућан по једнога. Па ћеш онда ти поћи на тој галији и сретћеш прво и прво човјека, који носи живу орлушину, па га питај хоће ли је продати, он ће рећи да хоће, а ти му подај штогод заште. Послије ћеш срести другог. гдје

носи шарана у чуну, све су му златне краљушти, и тога шарана купи по што по то. Трећега ћеш срести, гдје носи жива голуба, — и за голуба подај што-год заште. Од орла ћеш из репа изчупати једно перо, па ћеш их пустити све. Кад отидеш у друго царство, под онај град, а ти отвори све дућане и нареди, нека сваки момак пред својим дућаном стоји. Онда ће доћи сви грађани и гледаће трг и дивиће се, а дјевојке које дођу по воду, говориће по граду: говоре људи: „одкако је овога града, још оваке галије није било, ни овака трга.“ То ће зачути и царева дјевојка, па ће се искати у оца, да је пусти, да и она види. Кад она дође са својим другарицама у галију ти је води све из дућана у дућан, и износи трг свакојаки пред њу све љепши и љепши, и све је забављај, док се мало посумрачи, па кад се посумрачи, а ти крени галију, — у тај ће мах пасти тама, да се ништа невиди. У дјевојке ће бити птица на рамену,

што је увијек код себе има, па кад види, да лађа иде, она ће пустити ону птицу, с рамена свога, да обзнани у двору шта је и како је. А ти онда запали перце од орла, те ће ти орао одмах доћи, а ти му кажи нек ухвати птицу, и орао ће је ухватити. Послије ће дјевојка бацити један камичак у воду, те ће галија одмах стати, а ти одмах узми краљушт од шарана и запали је, и шаран ће ти одмах доћи, а ти му кажи, да нађе и прогута онај камичак — шаран ће га наћи и прогутати, а галија ће одмах поћи. Послије ћете дуго путовати по мору, па ћете најпослије доћи између двије планине, — онда ће се галија окаменити и велики ћете страх претријети, и дјевојка ће те тјерати, да јој донесеш живе воде, а ти онда од голуба перце запали, и голуб ће ти одмах доћи, па ти му подај стакленце, и он ће ти донијети живе воде; по том ће се одмах галија кренути и доћићеш срећно кући с царском дјевојком.“ Пошто момче саслуша дје-

војку, отиде кући и каже матери све, па онда отиде к цару, и заште све, што му је требало. Цар му није могао одрећи, него му да, и тако се он крене е галијом. Путујући тако сврши на путу све, као што му је речено, и дође под онај град у другоме царству, и као што му је дјевојка казала, он учини све, дочепана се царске кћери и срећно с њом дође натраг. У граду цар и његов доглавник с царевијех прозора угледају галију из далека, гдје иде, пак доглавник цару: „сад га погуби како изиђе из галије, друкчије му не можеш досадити.“ Кад галија већ стигне у крај, онда стану излазити на обалу сви редом, најприје дјевојка са својим другарицама, па онда момци, и најпослије он; а цар намјести целата, те како се помоли из галије, одсијече му главу. Цар је мислио ону царску кћер за себе узети, те како она изиђе из галије, он притрчи к њој, те је стане миловати, а она се окрене од њега, па рече: „камо онај, што се трудио за

мене?“ А кад види, да му је глава одсјечена, одмах узме живу воду, те га прелије и састави главу, и он опет оживи, као што је и био. Кад цар и његов доглавник опаже, да је он оживио, рече доглавник цару: „тај ће сад још више знати, него што је знао, јер је био и мртав па опет оживио.“ Цар зажели дознати, да ли се заиста више зна, кад се на ново проживи, па заповједи, да и њему одсијеку главу, и да га дјевојка живом водом оживи. Пошто цару одсијеку главу, царска кћи не хтједне ни да зна за њега, него одмах напише оцу књигу, и каже све, како је било, и да она хоће да пође за оно момче, а отац њезин одпише, да народ прими оно момче за цара, ако ли неће, да ће он дићи крајину на њега. Народ одмах призна, да је право, да он узме цареву кћер и да царује. И тако оно момче ожени се царевом дјевојком и постане цар, а остали момци, што су с њим ишли, изжене се онијем

дјевојкама, што су биле поред царске кћери, и постану велика господа.

КРАДЕНЕ ТРЕШЊЕ.

Максим је био врло добро и послушно дијете. Једно јутро, с торбицом о врату, ишао је по обичају, у школу. Он је био први ђак, па је требало први и у школу да дође; зато је устао онако рано. Тај дан Максим је био мало забуњен. Ја мислим зато, што је то јутро, кад је устао, заборавио Богу се молити.

На неколико корака од школе, куда је Максим ишао, на ћошку једне улице, стајала је стара једна жена и продавала трешње, на мале гомилице поређане. Ово су биле прве трешње, које је Максим те године видео. Застане ту и почне их гледати. Несрећна мисао обузме га онда, да га нико неће видјети, и да ће моћи једну гомилицу украсти. Размисли се мало, затим маши се, и украде двије гомиле. Кад је у другу улицу отишао и до-

бро промотрио, да га нико не гледа, поједе све трешње. Тек што је неваљало дјело своје свршио, помисли одмах да га је Бог видио, и да Богу нијесу драга лакома и крадљива дјеца. Онда се покаје јако, што је учинио, и уђе сасвим ожалосћен у школу.

Баш тај дан добри учитељ школе ове приповједи скупљеној око њега дјеци причу о дјетету једном, које је, не ушитавши матер своју, јабуку једну кришом из ковчежића њеног узело. Максим се онда још већма ожалости, и стане плакати. Учитељ га благим начином упита, зашто плаче, но није могао никако дознати. Школа се пусти, сви отиду на ручак, а Максим остане сам. Он је мислио како мора сад поред старе жене проћи, од које је трешње украо, па није смјео из школе изићи. Добри учитељ тјешећи га примјети му, да ће родитељи његови у бризи бити, ако дуже остане, и склони га да иде кући. Кад је кући дошао, отац и мати видевши га ожалосћена, ми-

слили су, да је болестан; он је непрестано плакао, и нико није могао дознати, зашто. Максим се и стидио и бојао признати своју погрјешку. Овако је осам дана прошло. Девети дан кад је из школе дошао, застане код куће тетку своју, која га је одвећ вољела. Она му је донијела једну катарлицу лијенијех трешања, Максима то врло обрадује. Но немислите, дјецо, да је он радостан био зато, што је мислио да их поједе: не заиста, јер њему су се трешње огадиле биле од оног дана, кад је због њих он онако велику погрјешку учинио. Максим сачува трешње ове, премда су другови његови око њега наваљивали, да их заједно поједу.

Сјутрадан, тек што је евануло, похити Максим у школу. Дошав до старе жене оне, од које је трешње украо, рекне јој: мајко, ево ти ова котарица трешања.“ — „Зашто, сине, мој?“ одговори му она. „Та узми, мајко, молим те, ја сам ове трешње за тебе чувао.“ — Добра старица није никако хтјела трешње прими-

ти. У том запита је неко, пошто воће своје продаје, а Максим, док је она купцу одговорила, украде се и побјегне, оставивши трешње своје. Случајно прође он сјутрадан туда са својом мајком, коју старица опазивши замоли, да сфрати мало к њој, и приповједи јој јучерашњи догађај с трешњама. Максим сав поцрвени, заплаче се, и признавши пред матером погрјешку своју, замоли за опроштење и обећа се, да више никад неће красти. Мати му опрости радо, но сјутрадан оде у школу и приповједи учитељу догађај максимов, да би се остали ђаци примјером овим поучили и признали погрешку своју, кад би, по несрећи, кадгод што згријешили.

Од тог времена Максим није никад лакоом био. Он се свагда живо сјећао, како је мучан и неспокојан био послије учињене погрјешке, и како је несрећан био, док вије кривицу своју признао и опроштење добио. Сад му је скоро десет година; иде свагда уредно у школу,

влада се врло добро, и кадгод устане, моли се Богу, да га сачува од сваког гријеха. Учитељ његов задовољан е је њиме. Отац и мати воле га и срећни су с њим.

Љубезна дјечице, и ви свагда добри и паметни будите, за срећу вашу и вашијех родитеља. Немојте никад гријешити; видјели сте из примјера Максимовог, како је човјек несрећан, кад зло дјело какво учини, и како не може бити радостан и миран дотле, док погрјешку своју не поправи.

С В Е Т О Л И К.

У школи рибничкој, близу Призрена, био је некада један добар учитељ, кога су ђаци врло вољели и поштовали. Учитељ овај увео је био у својој школи тај обичај:

Кад се који ђак преко недјеље врло добро учио, владао, или добро какво дјело учинио, добијао је од учитеља, допуштење, да може измолити, да не буде ка-

штитован други који ђак, који је што скривио. Ово је био врло лијеп начин, да се одликује примјерно владање и добро дјело.

У тој истој школи налазио се мали један ђак, који се тако добро учио и владао, да је учитељ наумио био одликовати га, и показати му колико је с њим задовољан. Једно јутро зовне га преда се, и стане му пред свима ученицима овако говорити: „мали мој и добри Светоличе, ти си био паметан, смјеран, тих миран и трудиш се за науку. Ја сам с тобом врло задовољан, и желим те одликовати. Ево једна лијепа свирала, и једни опанци: узми шта волиш од то двоје.“ — Светолик погледа свиралу, узме је у руку и стане је гледати и с једне и с друге стране. Затим погледа на опанке, но опет се окрене свирали, узме је на ново у руке, и почне духати у њу. Пошто је неколико тренутака замисљен стајао, остави свиралу, уздахне јако, узме опанке и пољубивши учитеља у руку, рекне:

„Ја сам изабрао обућу господине!“ „Како је теби воља, одговори му учитељ. У осталом ти си добро изабрао; јер ће ти опанци од веће користи бити, него свирала.“

Сјутрадан један од другова и пријатеља Светоликовијех скриви тако, да је морао каштигован бити. Светолик приближи се учитељу и рекне: „господине, ја вас молим, опростите моме другу.“ Ти немаш право то захтијевати, Светоличче, одговори му учитељ. Истина је, да си ти свагда добар, смјеран и послушан био, но ја сам те зато већ одликовао, није праведно, да то по други пут учиним.“ —

„Господине, настави Светолик, ја вам одликовање ово не захтијевам, зато, што сам се добро учио, и лијепо владао, но зато, што сам једно добро дјело учинио.“ — То је лијепо, Светоличче, ја сам задовољан, рече учитељ; но кажи ми, какво је то добро дјело, што си учинио.“ —

„Господине, одговори Светолик, и као застидивши се мало, дјело је то, што сам

опанке јуче изабрао, а свиралу оставио.“
— „Па добро, дијете моје, настави учи-
тељ, опанке ћеш ти носити, они су за
твоју ногу, и ти си добро учинио, што
си их изабрао.“ — „Јест господине, од-
говори Светолик, али да ви знате како
сам ја желио узети свиралу, у мјесто о-
панака.“ — „Па што нијеси, рекне учи-
тељ, то ти је на вољи стајало.“ — „Јест,
господине: али сам ја чуо, како је мати
моја говорила, да ми обућу купи. Ја знам
да је она сирота и да нас с великом му-
ком храни; па сам мислио, ако опанке у-
знем, онда ћу јој коју пару заштедјети.
Зато нијесам хтјео свиралу узети.“ —
Учитељ загрли Светолика и рекне му:
„заиста, ти си добро урадио, Светоличе,
јер си прегорно оно, што си тако јако
желио, само да би матери својој труде
олакшао и на мањем терету био. Јеси ли
јој то казао?“ — „Нијесам господине.“
одговори Светолик поцрвенивши. — „Е
добро, а оно ћу јој ја казати, и она ће
радосна бити, кад чује, како јој је син

доброг срца. Признајем сада, да си заслужио оно, што си молио, и ја твојој другу праштам.“

Светолик је скакао од радости, и отрчао, да ослободи из затвора друга свог. Мало затим сви ђаци чују, каквим је начином Светолик пријатељу свом опроштење добио; они су један другом то причовиједали, и кадгод је који са Светоликом говорио, свагда га је звао: мој добри Светоличе!

Видите, дјечице моја, како је Светолик био добар, и колико је он волио матер своју, јер је прегорио оно, што је најволио, само да матери својој мало олакша. Он је већ разумијевао, да је све оно, што има, с муком и трудом сиротне његове матере стечено, и видио је, како је она једва могла све потребе његове намиривати. Ви сте још млади, дјечице моја, па не можете да увидите, како је владане светоликово добро и похвално. Доцније, кад се опоменете ове приче, ви ћете боље разумјети и знаћете поштова-

ти добро дјело овога дјетета. Но старајте се, да се на њега угледате, и да родитељима својим, који се брижљиво о вама старају, више угађате, него самим себи. Будите добри, као Светолик, родитељи ваши, биће онда срећни, а ја, који вас волим као своју дјецу, бићу задовољан, и свак ће казати, да сте ви добра дјеца.

ДОБРА ДЈЕВОЈКА.

Двадесет другог Децембра, хиљаду осам стотина тридесет седме године, око два сахата ноћи, било је врло хладно. Сирота једна жена немајући више ни хљеба да дјецу своју нахрани, ни дрва да их огрије, сједила је у једној мрачној собици, и плакала. Очајање сиротице ове умножило се још више бједним стањем мужа њезиног, који више од два мјесеца дана болестан лежаше. За то вријеме она је све од покућанства свога продала, што је год имала. „Шта ћу сад да

чиним, несрећница, говораше она, шта ће од мене бити? Немам више ништа, чим би себи и својима помогла. Боже благи, смилуј се на нас; ти си добар, ти нећеш заборавити мене сироту!“ — И тако је плакала она све више и више. Но пре-благи Бог, који је провидио срце њено сажали се и улије јој мисао једну, Она се опомене, да је више недјеља радила код госпође Драгићке, и да је госпођа ова врло милостивог срца. Одмах науми, да иде к њој. Обрише сузе, и замоли једну пријатељицу, да за то вријеме причува дјецу и мужа њезиног.

Трчећи готово, дође у кућу госпође Драгићке. Пријави се њој и каже јој жалосно стање, у ком се због болести мужа свог налази. То дирне у срце госпођу Драгићку. Отишавши у другу собу, призове к себи малу Смиљану и рекне јој: „дијете моје! сирота једна жена, која има шестеро дјеце у великој је невољи; ни хљеба ни одијела, ни огрјева нема за своју дјечицу; муж јој је болестан више

од два мјесеца, потрошила је и разиро-дала све, што је имала: сва сузама обли-вена, моли јадна, да јој штогод удијели-мо. Мени се чини, да ти у свом ковче-жићу, имаш нешто новаца; хоћеш ли ми помоћи, да несрећној жени овој несре-ћно стање њезино олакшам. Ја знам, ти си мислила, да од тих новаца, што имаш, себи нову хаљину и обућу купиш. Но а-ко мени новце своје даш, да сиротици овој помогнем, онда нећеш имати ни но-ву хаљину ни нову обућу.“

Смиљана је добро слушала. шта јој је госпођа Драгићка говорила о тој јад-ној жени; очи њене нијесу се мицале с лица госпође Драгићке док је она гово-рила; као укопана стајала је на једном мјесту; она је јако осјетила бољу сиро-те мајке и патњу дјеце њезине. Крупне сузе потеку сад низ лице Смиљанино. Кад је госпођа Драгићка упита: „шта ћеш да-ти Смиљана?“ „Све, све, госпођо, што и-мам,“ одговори Смиљана.

Госпођа Драгићка загрли је сада с нај-

већом њежношћу, и обрадује се, што је под своје узела дјевојчицу ову, која тако добро срце има.

Мала Смиљана остала је била сироче без оца и мајке. Добра госпођа Драгићка узела је њу, да је одхрани и васпита. Она је сваки дан у школу ишла, и тако се добро учила и владала, да јој је госпођа сваке недјеље по нешто новаца давала, које је Смиљана на страну у свој ковчежић остављала, да би себи штогод начинити могла. —

Видите, дјечице, како је Смиљана добра била, она је сав новац дала, што је уштедјела, само да несрећно стање сироте оне жене олакша. Њен је поступак тим више похвале достојан, што је она новац тај зато чувала, да себи нову хаљину купи. Ви знате по себи, колика је то радост за дјецу, кад нову хаљину и обућу добију; па је Смиљана опет вољела сироти у невољи помоћи, него себи нову хаљину купити. Знајте, дјецо, да за добра човјека нема веће и слађе радости,

него кад оно, што има, подијели са оним, који ништа нема.

САВЈЕСТ.

Знате ли, дјецо, шта је савјест? Ако не знате, ја ћу вам сада изјаснити. И мислим, да ћете ме разумјети. А послије ћу вам, ако видим, да сте добро пазили и да сте разумјели, приповједити једну малу причу, која ће још више помоћи, да боље разумијете, шта је то савјест. Сад слушајте.

Савјест је оно, што у нама осјећамо, кад што добро, или зло учинимо. То је, као какав глас, који нам сасвим полако говори: „чини ово, то је добро; нечини то, то је зло.“ То је као глас нашега анђела хранитеља. И по томе, тај глас, даје нам радост и задовољство, кад смо испунили своје дужности, или кад смо учинили какво добро дјело. Но тај исти глас јест такође узрок немира, брига и мучења, ако смо што зло учинили, па

ма да о том злу нико незна. То је још, као глас нашег доброг анђела, који нам каже: „нико незна то, што си ти учинио, али благи Бог видио те је, јер Бог све види и све зна.“ Напошљедку, то је као да има некога, који нам одобрава, кад смо оно учинили, што је требало учинити, или који нам пребацује, и који нас кара, кад смо какво зло дјело учинили. Тај глас или осјећање, јесте наша савјест; која нам одобрава, или, која нас изнутра кара. Ви можете разумјети то, што вам ја кажем, јер знам, да сте и ви понекад били радостни и задовољни, кад сте дужности своје испунили; на прилику, кад сте задатак свој добро научили, кад вас је учитељ пред свима друговима вашим похвалио, што сте се добро учили и владали, кад сте другима у нужди помогли, кад сте просијаку каквом штогод удијелили, и тако даље. А знам и то добро, да сте често били жалосни, узнемирени, да вас је мучило и гризло, кад сте штогод зло учинили, на прилику: кад нисте

задатак свој добро научили, па вас је учитељ зато карао, кад сте друга свога у љутини ударили, или га код учитеља и родитеља његових права-здрава опали. Дјецо, то је ваша савјест, што вас тако задовољава или гризе. И сад ћете видјети један примјер унутарњег немира, кад савјест коме какво зло дјело пребацује. Слушајте ову малу причу.

Било једно дијете, ком име бијаше Милан. Милан није имао више од седам година. Био је добар, разуман и послушан. Држао је много на то, да никад незаслужки пријекор. Свакад је желио, да с њим родитељи његови задовољни буду; но ипак, као дијете, желио је он кадкад учинити оно, што је забрањено: или да се освети коме од својих другова, који га је штогод увриједио, или да буде немарљив ондје, гдје би требало да пази или одашта да се чува. Али онда тако се бојао, да не учини на жао својој мајци, или своме учитељу, а особито да незгријешу Богу, да је свагда савлађавао ту

хрђаву жељу. Кад би зажелио оно, што је забрањено, Милан би увијек говорио у себи: „ако ово учиним, биће зло, јер ја небих желио да ме мати види.“ Послије говорио би и ово: „но Бог ће ме видјети, јер он све види, а мој добри анђео видјеће ме такође, јер је он свакад узаме и чува ме.“ Овим се начином Милан уздржавао, да какво зло дјело не учини, и онда би говорио: „да моја драга мати ово зна, била би задовољна; ја мислим, да је мој добри анђео задовољан, а и благи Бог задовољан је јамачно.“ На онда је Милан задовољан био; и играо се весело, и учио се добро, и његов учитељ говорио му је, да је он добар ђак; и никад није плакао; и спавао је мирно; и будио се весео. Накратко казати, савјест је његова била мирна. И тако Милан није никад имао узрока плакати, но био је свакад радостан и весео.

Но један дан догоди се да је Милан погријешно. Ово се догодило у једном тренућу, и тако брзо, да он није имао

времена нимало размислити се. Један од другова Милановијех коме је било име Богољуб, истргне му из руке малу једну књижицу, коју је Милан на дар добио и коју је врло волио, па је баци на земљу и подере. На то Милан, који је обично кротак био, наједанпут разгњеви се, па да се освети Богољубу, који је мањи од њега био, уједе га јако за руку. Богољуба је то до срца забољело; бризне плакати, но викао није нимало. Ово се догодило у школској огради, у једном углу, и нико није видио. Мали Богољуб, који је такође био добро дијете, увиди, да се то његовом кривицом догодило, умукне и ником се не потужи.

Али Милан није више био радостан ни весео. У вече родитељи његови зачуде се, што је преко обичаја свог онако невесео био. Ноћу пак тако је био немиран у спавању, да је мајка његова мислила, да му је што зло. Савјест његова била га је јако узнемирила.

Сјутрашњи дан, био је учитељ одре-

дио за раздавање дарова оној дјечи, која су се најбоље учила и владала. Учитељ није знао, шта се јуче догодило, па је одредио био Милану први дар. Он му рекне: „мој добри Милане, ти си се врло добро владао и учио, друговима твојим давао си добре примјере, ја ћу да те обдарим; ево ти једна лијепа књижица.“

Милан сад поцрвени и немаши се, да прими књижицу. Затим бризне плакати, и сакрије лице својим рукама. Погодите дјецо, зашто је Милан то учинио? Ево зашто. Његова савјест говорила му је: „ти ниси заслужио похвалу и дар, који ти учитељ даје.“ — Тада Милан послуша савјест своју. „Господине, рекне он, ја нећу да вас варам, то неби било поштено. Нијесам заслужио овај лијепи дар. Цитајте Богољуба, он ће вам казати.“ — Богољуб не одговори ништа. Онда Милан приповједи учитељу пред свом дјецом, шта је прошли дан учинио, и рекне: „господине, Богољубу треба да дате књижицу; он није хтјео викати нити се коме

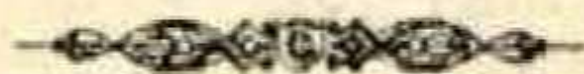
тужити само да не будем ја каран. Он је заслужио књижицу.“

Кад то учитељ чује, рекне: „добро дијете моје, истина је, да си ти зло учио; но ја те нећу зато карати, јер те је савјест твоја доста покарала. Кад ко погрјешку какву учини, па је призна и покаје се, као ти, онда заслужује, да му се опрости. Ја знам јамачно, да ти нећеш то заборавити, и да нећеш у будуће никад таку погрјешку учинити. Твојим добрим владањем и старањем за науком, ти си књижицу добио; јучерашњим поступком пак твојим ти си је изгубио. Но будући да је Богољуб учинио добро дјело, претрпавши твој уједац и ником се непотуживши, само да друг његов не буде каран, то ево, ти му сам предај књижицу, да се тим начином све поправи.“

Рекавши то учитељ, преда књижицу Милану, који брже боље притрчи Богољубу, да му је, и пољуби га. — Онда Милан постане опет радостан и весео.

Дошав кући, приповједи родитељима све што се догодило. Отац и мати загрле га њежно. Сад је спавао добро и мирно. Његова савјест умирила се наново. Био је задовољан самим собом.

Јесте ли разумјели сада, дјецо, шта је то савјест? Људи би мудри и срећни били, кад би све послушали, што им она полагаано казује! Ништа нас неможе тако лако развеселити нити узнемирити, као наша савјест. Слушајте свакад своју савјест, ако хоћете да будете радостни, задовољни и весели, да спавате мирно, да родитељи ваши задовољни буду, и да се и ја сам радујем, кад вас срећне видим.

ПАМЕТНА САВЈЕТОВАЊА.

Послѣшайте дѣти наказанїа отца, и внемлите развѣсти помышленїе.

Господь прослави отца на чадѣхъ, и съдъ матери утверди на сынѣхъ.

Чадѣ, заступи въ старости отца твоего, и не ускорби его въ животѣ его.

Коль хуленъ поставляй отца, и проклятъ Господенъ раздражай матеръ свою.

Благословенїе отчее утверждаетъ дома чадъ, клятва же матерна искореняетъ до основанїа.

Сынъ премудръ веселитъ отца: сынъ же безъменъ печалъ матери.

Сынъ названъ премудръ бѣдетъ: безъмный слугою употребитса.

Сынъ благородный послѣшливъ отцу: сынъ же непокорливый въ погибель.

Не безчести чловѣка въ старости его: ибо и ты самъ состарѣешица.

Во всѣхъ словесѣхъ твоихъ поминай послѣднюю твою, и во вѣки не согрѣшиши.

Не ѡстѣпай повѣсти старцевъ: ибо тѣи навикоша ѿ отецъ своихъ.

Неправедно есть укорати нища раздѣла, и не подобаетъ славити мужа грѣшника.

Лучше дѣлаай и изъбѣлаай во всемъ, неже славайса и лишаайса хлѣба.

Нищій славимъ есть вѣжества ради своего, и богатый славимъ есть богатства ради своего.

Прежде неже слышиши, не ѡвѣщавай, и не благайса въ средѣ бесѣды.

Не бѣдетъ добро прилѣжащемъ во злѣхъ, и не подающемъ милостыни.

Помани время глада во время сытости, нищета и збожество въ день богатства.

Не всякомъ словеси еми вѣры.

Есть молчай ѡбрѣтаайса премъдръ, и есть ненавидимъ ѿ многѣхъ бесѣди.

Порокъ зол чловѣкъ лжа: и во устѣхъ ненаказанныхъ присно бѣдетъ.

Лучше чловѣкъ скрѣвалай бѣйство свое, нежели чловѣкъ скрѣвалай премъдростъ свою.

Съ бездѣльнымъ не множи словѣ и къ нера-
здѣливѣ не ходи.

Заклинанію не вещай устѣ своихъ, и
клятисѣ именемъ свѣтымъ не набыкай.

Дѣжъ кленый много, исполнитсѣ беззаконіѣ,
и не ѡстѣпитъ ѡ домѣ его ѣзва.

Ѣкрывый же тайна погѣби вѣрность.

Твори зло, ввалитсѣ въ не, и не позна-
етъ, ѡкъдѣ прійдетъ емѣ.

Ѣ малѣе и ѡ велицѣ доволенъ бѣди.

Нѣсть богатство лѣше здравіѣ тѣлеснаго.

Щедѣ люте ѡимлетъ сонъ.

Сонъ здравый ѡ чрева умѣренна.

Безъ совѣта ничесоже твори.

Болшагося Господа не срѣцетъ зло.

Ѣходай страны умножитъ хитрость.

Убиваетъ искреннаго, ѡемлай емѣ пожив-
леніе.

Преснищеніемъ мнози умроша.

Доброе нма во вѣки пребываетъ.

Менавидай ѡбличеніѣ, послѣдетъ горѣ-
шникѣ.

Не спасетъ нечестіе сѣщаго въ немѣ.

Есть праведный погиблай въ своей правдѣ.

Есть нечестивый пребывающий въ своей злобѣ.

Не враждуй на человека тѣне, да не что на та содѣет злое.

Пред очима сѣтъ божїима пѣтїе мѣжа: вса же теченїа его назираетъ.

Развращенно сердце кѣетъ злаа.

Сердце кѣющее мысли слн, и нозѣ тша-щїнса зло творити, потребатса.

Разжизает ажы свидѣтель неправеденъ.

Наказѣай слыа, прїиметъ себѣ безчестїе.

Мѣжъ ырый неблагошобразенъ.

Желанїа нечестивыхъ зла.

Послѣшаетъ совѣтовъ мѣдрый.

Согрѣшающихъ постигнѣтъ злаа.

Ходяи съ премѣдрыми премѣдръ бѣдетъ.

Богатства лѣкнїи скѣднн бывають.

Словесе неправедна ненавидитъ праведникъ.

Нищетѣ и безчестїе ѡемлетъ наказанїе.

Незлобивый вѣрс емлетъ всакомѣ словеси.

Милѣай нищыа, блаженъ.

Прїятен царевн слѣга разѣмный.

Ѡвѣтъ смиренъ ѡбращаетъ глрость.

Уста безѣмныхъ возвѣщають злаа.

Храняи ѡбличенїа, умѣдритса.

Сладци въ словеси множае услышани бѣ-
дѣтъ.

Свидѣтель лживъ безъ мѣки не бѣдетъ.
Лучше нищъ праведный, нежели богатъ
лживъ.

Дѣпота юнымъ премѣдрость: слава же ста-
рымъ сѣдины.

ХРИСТОВА ПРИЧА О СМОКОВНИЦИ.

Смоковницѣ имаше нѣкѣй въ виноградѣ
своемъ всажденъ: и прѣиде нищѣ плода на ней,
и не шворѣте. Рече же къ винареви: се третѣе
лѣто ѿнеаѣже прихождѣ нищѣ плода на смо-
ковницѣ сей и не шворѣтаю; посѣци ю ѹбо,
вскѣю и землю ѹпражняетъ: Онъ же ѿвѣщавъ
рече емѣ: господи шстави ю и се лѣто, дон-
деже шкопаю Окрестъ еѣ, и шсыплю гноемъ.
И аще ѹбо сотворитъ плодъ: аще ли же ни,
во градѣще посѣчеша ю.

ХРИСТОВА ПРИЧА О БОГАТАШУ.

Челокѣкъ нѣкоемъ богатъ ѹговзисѣ нивѣ-
и мыслаше въ себѣ глагола: что сотворю еѣ:

ко не имамъ гдѣ обратити плодовъ моихъ; и рече: се сотворю: разорю житницы мои, и большія созиждѣ, и соберѣ тѣ вса жита моя и блага моя. И рекѣ дѣши моей: дѣше, имаша многа блага лежаша на лѣкта многа: почивай, ѣждь, пій, веселися. Рече же емѣ Богъ: бездѣне, въ сїю ноць дѣши твою истажѣтъ ѿ тебе: а ѣже уготовалъ еси, комѣ вѣдѣтъ. Тако собирай себѣ, а не въ Бога богатѣя.

ХРИСТОВА ПРИЧА О МИЛОСТИВОМ САМАРЯНИНУ.

Человѣкъ нѣкій сѣхъдѣше ѿ Иерусалима во Иеріхонъ, и въ разбойники впадѣ: иже совлекше его, и ѣзви возложше ѿидоша, оставше едва жива сѣща. По случѣю же сѣщеникъ нѣкій сѣхъдѣше пѣтемъ тѣмъ, и видѣвъ его, мимоидѣ. Такожде же и левїтъъ бывъ на томъ мѣстѣ, пришедъ и видѣвъ, мимоидѣ. — Самарянинъ же нѣкто грядый, прїидѣ надъ него и видѣвъ его, милосердова: и пристѣпавъ ѿ вѣлаза стрѣпы его, возливъа масло и вїно: всадивъ же его на свой скотъ, приведе его

вѣ гостинницѣ, и прилѣжа емаѣ. И настрѣла изшедъ, иземъ, два сребреника даде гостинникѣ и рече емаѣ: прилѣжи емаѣ, и еже аще проїжди-кеши, азъ, егда возвращеся, воздамъ ти.

КАКО JE ХРИСТОС ОЖИВИО JEДНОГО МРТВАЦА У НАИНУ.

Идаше Исусъ во градъ, нарицаемый Наинъ: и съ нимъ идаху ученицы его мнози, и народъ многъ. Якоже приближиса ко вратомъ града, и се изношаху умерша, сына едиnorodна матери своей: и та бѣ вдова: и народъ въ града многъ съ нею. И видѣвъ ю Господь, милосердова во ней, и рече ей: не плачи. И приетъплъ коснѣса во Одръ, носации же сташа: и рече: юноше, тебѣ глаголю, востани. И сѣде мертвый и начатъ глаголати: и даде его матери егво. Прїать же страхъ веѣхъ, и славаху Бога глаголюще: тако пророкъ велїи воста въ нас, и тако посети Богъ людей своихъ.

О ЗАКХЕЈУ.

Проходяше Исусъ Јерихонъ И се мѣж на-

рицаемый Закхей: и сей бѣ старѣй мытаремъ, и той бѣ богатъ: и искаше видѣти Иисуса, кто естъ: и не можаше ѿ народа, яко возрастомъ малъ бѣ. И предитекъ възлѣзе на гагодичинѣ, да видитъ, яко хоташе мимо ея проити. И яко прїиде на мѣсто возрѣвъ Иисусъ, видѣ его, и рече к нему: Закхее, потщився слѣзи: днесь бо въ домъ твоимъ дообаетъ ми быти. И потщався слѣзе, и прїиде къ нему радъсая. И видѣвше вси роптаху глаголюще, яко ко грѣшнѣмъ мужѣмъ вниде внити. Ставъ же Закхей, рече ко Господу: се полъ имѣнїа моего, Господи, дамъ нищымъ: и аще кого чинъ ѡбидѣхъ, возвращи четреорицею. Рече же къ нему Иисусъ: тако днесь спасенїе домъ семъ бысть, зане и сей сынъ авраамль естъ. Прїиде бо сынъ чловѣчь възскати и спасти погибшаго.

КАКО ЈЕ ХРИСТОС БИО НА САБОРУ У ЈЕРУСАЛИМУ.

И хождаста родители егѡ на всако лѣто во Јерусалимъ въ праздникъ пасхи. И егда

вѣсть двюнадесяти лѣтъ, восходящымъ имъ
 во Іерусалимъ по обычаю праздника, и скон-
 чавшымъ дни, и возвращающымся имъ, Оста
 отрокъ Исусъ во Іерусалимѣ. И не разумѣ
 Іосифъ и мати егѡ. Видѣше же егѡ въ
 держинѣ сѣща, преидоста дне пѣть, и искаста
 егѡ во сродницѣхъ и въ знаемыхъ: и не
 шрѣтше егѡ возвратистася во Іерусалимъ,
 взыскающе егѡ. И бысть по трѣхъ дняхъ,
 шрѣтоста егѡ въ церкви сѣдѣщаго посредѣ
 учителей и послѣщающаго ихъ. Ужасася же
 вси послѣщающіи егѡ ѡ разумѣ и ѡ шрѣтѣхъ
 егѡ. И видѣше егѡ, дивншася: и къ немъ
 мати егѡ рече: чадо, что сотвори нама такѡ;
 се отецъ твой и азъ болаше искахомъ тебе.
 И рече къ нима: что ѡкѡ искасте мене, не
 вѣсте ли ѡкѡ въ тѣхъ ѡже Отца моего,
 достоинца быти ми; И та не разумѣста гла-
 гола егоже глагола нма. И сниде съ нима,
 и прїиде въ Назаретъ: и бѣ повинѣсася нма,
 и мати егѡ соблюдаше вса глаголы сїа въ
 сердцахъ своихъ. И Исусъ преспѣваше премъ-
 дростію и возрастомъ, и благодатію у Бога
 и чловѣкъ.

ТРОПАР НА МАЛУ ГОСПОЉУ.

(8. Септембра.)

Рождество твое вогородице дѣво, радость
 возвѣсти всей вселеннѣй: изъ тебе бо воз-
 сѣа солнце правды Хриѣтосъ Богъ нашъ раз-
 рѣшивъ клатвѣ, даде благословеніе, и ўпра-
 вднивъ смерть, дарова намъ животъ вѣчный.

ТРОПАР НА КРСТОВ ДАН.

(14. Септембра.)

Спаси Господи люди твоя и благослови
 достомайе твое: побѣды благовѣрномѣ царю
 нашемѣ на сопротивныа дръва, и твое сохра-
 наа крестомѣ твоимѣ жителство.

ТРОПАР НА ПЕТКОВИЩУ.

(14. Октобра.)

Щстынное и безмолвное житіе возлюбив-
 ши, и во сѣдѣхъ Хриѣта жениха твоего усер-
 днѣ потекши, и тогѣ благое нго въ юности
 твоей вземши, крестнымѣ знаменіемѣ къ мы-
 сленнымѣ врагомѣ мужески воуорѣжившисѣ,

ПОСТНИЧЕСКИМИ ПОДВИГНІ, ПОСТОМЪ И МОЛІТВАМИ, И СЛЕЗНЫМИ КАПЛАМИ, УГЛІЕ СТРАСТЕЙ УГАСИЛА ЕСИ, ДОСТОСЛАВНАА ПАРАСКЕВО, И НЫНѢ ВЪ НЕБЕСНѢЛІХЪ ЧЕРТОЗѢ СЪ МЪДРЫМИ ДѢВАМИ ПРЕДСТОАЩИ ХРІСТЪ, МОЛИ Ѡ НАСЪ ПОЧИТАЮЩИ ЧЕСТНІЮ ПАМАТЬ ТВОЮ.

ТРОПАР НА ДМИТРОВ-ДАН.

(26. Октобра.)

Велика ѡбрѣте въ вѣдахъ та поборника вселеннаа страсотерпче, языки побѣждающа: якоже убѡ лувѣ низложилъ еси гордыню, и на подвигъ дерзновенна сотворивъ Местора: такѡ свате Димитріе, Хрїстѣ Богу молиса, даровати намъ велію милость.

ТРОПАР НА АРАНЪБЕЛОВ-ДАН.

(8. Новембра.)

Небесныхъ воинствъ архїстратизи, молниа касъ присно мы недостойнїи; да вашими молитвами ѡградите насъ, кровомъ крїа нечественнаа ваша славы, сохраняюще ны при-

падаюцья приаѣжнѡ, и вопіюцья: Ѡ бѣдѣ
избавите ны, якѡ чиновначалницы вышнихъ
силѣ.

ТРОПАР НА ВАВЕДЕНІЕ.

(30. Новембра.)

Днесь благоволеніа божіа предшворженіе,
и челоуѣковѣ спасеніа проповѣданіе, въ хра-
мѣ божіи іасно дѣва являетса, и Хрїста всѣмъ
предвозвѣщаетъ. Той и мы велегласнѡ возо-
пїимъ: радѣйсѣ смотреніа зиждителява испол-
неніе.

ТРОПАР НА СВ. ПРВОЗВАННОГ АНДРИЈУ.

(30. Новембра.)

Іако апостолѡвѣ первозванный и верхов-
нагѡ сѣщій братъ, владыцѣ всѣхъ, Андрее,
молиса, миръ вселеннѣй даровати, и дѣшамъ
нашимъ велію милость.

ТРОПАР НА СВ. НИКОЛУ.

(6. Децембра.)

Правило вѣрѡ, и образъ кротости, воз-
держаніа учителя іави та стадо твоемѣ, іаже

ещей истина: сего ради стажалъ вси сми-
ренїемъ высшкѣмъ, нищетою богатамъ ѿче сва-
щенноначалниче Нїколае, моли Хрїста Бога спа-
стисѣ душамъ нашимъ.

ТРОПАР НА БОЖИЪ.

(25. Децембра.)

Рождество твое Хрїсте Боже нашъ, возсіа
мїрови свѣтъ разума: въ немъ бо звѣздамъ
свѣжащїи звѣздою учахсѣ тебѣ кланатисѣ
солницѣ правды, и тебе вѣдѣти съ высоты ро-
стока: Господи слава тебѣ.

КОНДАК НА БОЖИЪ.

Дѣва днесъ пресвщественнаго раждаетъ, и
земля вертепъ непристѣпною приноситъ, аг-
гелн съ пастырами славословятъ, волски же со
звѣздою пѣтешествуютъ: насъ бо ради родисѣ
отроча младо, превѣчный Богъ.

ТРОПАР НА С. АРХИЪАКОНА СТЕВАНА.

(27. Децембра.)

Подвигомъ добрымъ подвижалсѣ вси; пер-

во мѣчениче христовѣхъ и апостоле, и мѣчителей
 шблчннхъ еси нечестіе, каменіемъ бо побіенъ
 ѿ рѣкъ незаконныхъ: вѣнецъ ѿ нже свѣтъ
 десницы прїмлъ еси, и къ Богуъ зывалъ еси
 вопїа: Господи, не остави мнѣ грѣха сего.

ТРОПАР НА МАЛИ БОЖИТЬ.

(1. Января.)

На престолѣ Огнєзрачнѣмъ въ вышнихъ
 сѣдѣхъ со Отцемъ безначалнымъ, и божество-
 нымъ твоимъ Духомъ, благоволилъ еси роди-
 тисѣ на земли ѿ Отроковицы нескѣомѣж-
 нымъ твоимъ матерє Іисусе: сего ради и шбрѣ-
 занъ былъ еси якъ человекъ Осмодневный.
 Слава всеблагомуъ твоимъ совѣтѣ: слава смю-
 тренію твоимъ: слава низхожденію твоимъ, в-
 дине человекѣколюбче.

ТРОПАР НА БОГОЈАВЛЕНІЕ.

(6. Января.)

Во Јорданѣ крещаящисѣ тебѣ Господи,
 троицеское явнѣ поклоненіе: родителейъ во

ГЛАС СВИДѢТЕЛЬСТВОВАШЕ ТЕБѢ ВОЗЛЮБЛЕНАГО ТѢ
 СЫНА ПЛЕНѢА, И ДУХИ ВЪ ВИДѢ ГОЛѢВИНѢ ИЗ-
 ВѢСТВОВАШЕ СЛОВЕСЕ УТВЕРЖДЕНІЕ, ЯВЛЕЙСѢ ХРІ-
 СТЕ БОЖЕ, И МІРЪ ПРОСКВѢЩЕЙ, СЛАВА ТЕБѢ.

ТРОПАР НА СВ. ЈОВАНА.

(7. Јануара.)

ПАМЯТЪ ПРАВЕДНАГО С ПОХВАЛАМИ, ТЕБѢ ЖЕ
 ДОВАЖЕТЪ СВИДѢТЕЛЬСТВО ГОСПОДНЕ, ПРЕДТЕЧЕ,
 ПОКАЗАЛБОСѢ ЕСИ ВО ИСТИНѢ И ПРОРОКОВЪ ЧЕСТИВѢЙ-
 ШІЙ, ТАКѢ ВО СТРАХѢ КРЕСТИТИ СПОДОВИЛСѢ ЕСИ
 ПРОПОВѢДАННАГО: ТѢМЖЕ ЗА ИСТИНѢ ПОСТРА-
 ДАВЪ РАДѢЛСѢ, БЛАГОВѢСТИЛЪ ЕСИ И СВЦЫМЪ
 ВО АДА БОГА ЯВШАГОСѢ ПЛОТІЮ, ВЗЕМЛЮЩАГО
 ГРѢХЪ МІРА, И ПОДАЮЩАГО НАМЪ ВЕЛІЮ МИЛОСТЬ.

ТРОПАР НА СВ. САВУ.

(14. Јануара.)

ПЪТИ ВВОДАЩАГО ВЪ ЖИЗНЬ НАСТАВНИКЪ, И
 ПЕРВОПРЕСТОЛНИКЪ, И УЧИТЕЛЬ БЫЛЪ ЕСИ: ПЕРВѢ
 БО ПРИШЕДЪ СВАТИТЕЛЮ САВКО, ОТЕЧЕСТВО ТВОЕ
 ПРОСКВѢТИЛЪ ЕСИ, ПОРОДИВЪ ТОЕ ДУХОМЪ СВА-

ТЫМЪ, ЯКЪ ДРЕВА МАСЛИННАА ВЪ МЫСЛЕННѢМЪ
 РАИ НАСАДИЛЪ ЕСИ ВСЕШВАЩЕННАА ТВОА ЧАДА.
 ТѢМЪ ЯКЪ АПОСТОЛѢМЪ И СВАТИТЕЛѢМЪ СОПРЕ-
 СТОЛНА ЧТѢЩЕ ТА МОЛИМЪ: МОЛИ ХРІСТА БОГА
 ДАРОВАТИ НАМЪ ВЕЛІЮ МИЛОСТЬ.

ТРОПАР НА ТРИ ЈЕРАРХА.

(30. Јануара.)

ЯКЪ АПОСТОЛѢВЪ ЕДИНОПРАВНІЙ, И ВСЕЛЕН-
 НЫА УЧИТЕЛІЕ, ВЛАДЫКЪ ВСѢХЪ МОЛИТЕ, МИР ВСЕ-
 ЛЕННѢЙ ДАРОВАТИ, И ДЪШАМЪ НАШЫМЪ ВЕЛІЮ
 МИЛОСТЬ.

ТРОПАР НА СРЕТЕНИЈЕ.

(2. Фебруара.)

РАДЪИСА БЛАГОДАТНАА БОГОРОДИЦЕ ДѢВО, ИЗЪ
 ТЕБЕ БО ВОЗСІА СОЛНЦЕ ПРАВДЫ ХРІСТОСЪ БОГЪ
 НАШЪ, ПРОСВѢЩААЙ СЪЩІА ВО ТМѢ: ВЕСЕЛИСА И
 ТЫ СТАРЧЕ ПРАВЕДНЫЙ, ПРІЕМЫЙ ВО ШВАТІА СВО-
 БОДИТЕЛА ДЪШЪ НАШИХЪ, ДАРЮЩАГО НАМЪ ВОС-
 КРЕСЕНІЕ.

ТРОЦАР НА БЛАГОВЈЕСТ.

(25. Марта.)

Днесъ спасенїа нашего главизна, и еже ѿ
вѣка, таинства явленїе, сынъ божїи сынъ дѣ-
вы вываецъ и Гаврїилъ благодать благовѣс-
твуетъ. Тѣмже и мы съ нимъ богородицѣ
возопїимъ: радѣйся благодатнаа, Господъ съ
тобою.

ТРОЦАР НА ЦВИЈЕТИ.

Общее воскресенїе прежде твоеа страсти увѣ-
рлаа, изъ мертвыхъ воздвиглаъ вси Лазаря
Хрїсте Боже: тѣмже и мы, какъ отроцы по-
вѣди знаменїа носяще, тебѣ побѣдителю смер-
ти вопїемъ: ѡсанна въ вышнихъ, благословенъ
градый во имя господне.

ТРОЦАР НА ВЕЛИКИ ЧЕТВРТАК.

Егда славнїи ученицы на умовенїи вече-
ри просвѣщахъса, тогда Іуда злочестивый сре-
бролюбїемъ недѣговавъ ѡмрачашеса и безза-
квннымъ сѣдїамъ тебе праведнаго сѣдїю пре-

даеть. Бижды илѣкнѣй рачителю, сихъ ради у-
 давленіе употребиша: вѣжи несытыа дѣши, у-
 чителю такъваа дерзнівнїа: иже ѡ всѣхъ бла-
 гїй, Господи слава тебѣ.

ТРОПАР НА ВЕЛИКИ ПЕТАК.

Благообразный Іосифъ съ древа снемъ
 пречистое тѣло твое, плащаницею чистою ѡб-
 вивъ, и водами во гробѣ новѣ покрывъ по-
 ложи.

ТРОПАР НА ВАСКРС.

Хрїстосъ воскресе изъ мертвыхъ, смертію
 смертъ поправъ, и сдѣшмъ во гробѣхъ животъ
 даровавъ.

ТРОПАР НА БУРБЕВ ДАН.

(23. Априла.)

Яко правннхъ свободитель, и ницихъ за-
 щититель, немоцествѣюцихъ врамь, царей по-
 корниче, побѣдоносче великомѣчениче Геворгїе,
 моли Хрїста Бога, снастиса дѣшамъ нашимъ.

ТРОПАР НА СПАСОВ ДАН.

Вознесла еси во славу Христе Боже нашъ,
радость сотворивый ученикомъ, обѣтованіемъ
святаго Духа, избѣщеннымъ намъ бывшымъ
благословеніемъ: яко ты еси сынъ Божій, из-
бавитель міра.

ТРОПАР НА ТРОЈИЧИН ДАН.

Благословенъ еси Христе Боже нашъ, иже
премудры ловцы явлей, и испославъ намъ Ду-
ха святаго, и тѣми уловлей вселенною, чело-
вѣколюбче слава тебѣ.

ТРОПАР НА ПЕТРОВ ДАН.

(29. Јунија.)

Апостоловъ первопрестолницы, и вселенныа
учителіе, владыкъ всѣхъ молитъ, миръ вселен-
нѣй даровати, и душамъ нашимъ велию ми-
лость.

ТРОПАР НА ПРЕОБРАЖЕНЬЕ.

(6. Августа.)

Преобразилася еси на горѣ Христе Боже,

показавый ученикомъ твоимъ славу твою, также можахъ: да возсѣлетъ и намъ грѣшнымъ свѣтъ твой преносѣнный, молитвами Богородицы, свѣтодавче слава тебѣ.

ТРОПАР НА ВЕЛИКУ ГОСПОБУ.

(15. Августа.)

Бъ рождествомъ дѣвство сохранила еси, во успеніи мѣра не оставила еси Богородице, представила еси къ животу, мати сѣщи живота, и молитвами твоими избавляеши ѿ смерти души наша.

АПОСТОЛ НА БОЖИТЬ.

Егда прїиде кончина лѣта, посла Богъ сына своего (единороднаго), раждаемаго ѿ жены бываема под закономъ: да подзаконныя исполнитъ, да всиновленіе воспрїимемъ. И понеже есте сынове, посла Богъ Духа сына своего въ сердца ваша, вопіюща, авва Отче. Темже уже неси рабъ, но сынъ: аще ли же сынъ. и наследникъ божій Исуса Христомъ.

ЕВАНГЕЛИЈЕ НА БОЖИЇ.

Исусъ рождѣся въ Бидлеемѣ іудейстѣмъ,
 во дни Ирода царя, се волсви ѿ востоку при-
 доша во Иерусалимъ глаголюще: гдѣ есть ро-
 ждѣся царь іудейскій, видѣхомъ во звѣздахъ
 егѡ на востоцѣ, и придохомъ поклонитисѧ
 емъ. Слышавъ же Иродъ царь, смѣтисѧ и
 всѧ Іерусалимъ съ нимъ. И собравъ всѧ пер-
 восвященники людскіа, вопрошаше ѿ нихъ: гдѣ
 Христосъ раждается; Они же рекоша емъ: въ
 Бидлеемѣ іудейстѣмъ. Таково писано есть
 пророкомъ: И ти Бидлееме земле іудова, ни-
 чимъ же менши еси во владикахъ іудовыхъ: из-
 тебе бо изыдетъ вождь, иже спасетъ люди
 моя Іеранла. Тогда Иродъ тай призва вол-
 хвы, испитоваше ѿ нихъ время явиласѧ звѣ-
 зды. И пославъ ихъ въ Бидлеемъ рече: шед-
 ше испытайте извѣстно въ отроцати: егда же
 обернете, возвѣстите ми, какъ да и азъ шедъ
 поклонюсѧ емъ. Они же послѣшавше царя, и-
 доша: и се звѣзда, юже видѣша на востоцѣ,
 идаше предъ ними, дондеже пришедши ста
 верхъ и дѣже въ отроча. Видѣвше же звѣ-
 здѣ, возрадовашасѧ радостію великою сѧво. И

принидше въ храмниѣ, видѣша отроча съ Марїею матерїю егѡ, и падше поклонишася емѣ и ѡверзше сокровища своѧ, принесоша емѣ дары, злато, и лїванъ, и смирнѣ. И вѣсть прїемше во снѣ не возвратитисѧ ко Иродѣ, и нымѡ пѣтемѡ ѡидоша во странѣ свою.

АПОСТСА НА БОГОЈАВЛЕНЬЕ.

Братїе, не хоцѣ васѡ не вѣдѣти такѡ отцы наши вси подѡ облакомѡ выша, и вси сквозѣ море проидоша: и вси въ Моусеѧ крестншасѧ во облацѣ и въ мори: и вси тожде брашно дѣховное гадоша: и вси тожде пиво дѣховное пиша: пїахѣ бо ѡ дѣховнагѡ послѣдующагѡ камене, камень, же бѣ Хрїстосѡ.

ЕВАНГЕЛИЈЕ НА БОГОЈАВЛЕНЬЕ.

Во время оно, прїиде Исусѡ ѡ Назарета галїлейскагѡ, и крестисѧ ѡ Іѡанна во Іорданѣ. И абїе восхода ѡ воды, видѣ разводащасѧ небеса, и Дѣха такѡ голѣва сходяща нань.

И гласъ бысть съ небесе: ты еси синъ мой
возлюбленный въ немже благоволихъ.

АПОСТОЛ НА ЦВИЈЕТИ.

Радѣйтесь всегда въ Господѣ: и паки рекъ,
радѣйтесь. Кротость ваша разумна да бѣдетъ.
всѣмъ чловѣкомъ. Господъ близъ. Ни въ
чемъ же печетесь, но во всемъ молитвою и
моленіемъ со благодареніемъ, прошеніа ваша
да сказуются къ Богу. И миръ божій прево-
сходай всакъ умъ да соблюдетъ сердца ваша
и разумніа ваша, въ Христѣ Исусѣ. Прочее
же, братіе моя, елика праведна; елика пречи-
ста, елика прелюбезна, елика доброхвална, а-
ще каа добродѣтель, и аще каа похвала сіа
помышлайте. Имже и надчистеса, и прїаєте,
и слышасте, и видѣсте во мнѣ, сіа творите,
и Богъ мира бѣдетъ съ вами.

ЕВАНГЕЛИЈЕ НА ЦВИЈЕТИ.

Прежде шести дній пасхи, прїнде Исусъ
въ Бѣданію, идѣже бѣ Лазаръ умерый, его-

же воскреси ѿ мертвыхъ. Сотвориша же снѣ
 вечерю тѣ, и Марѣа сѣдѣаше. Лазарь же единъ
 вѣ ѿ возлежащихъ съ нимъ: Марїа же прїемши
 лїтрѣ мѹра нарѣа пїстїка многоцѣнна, помаза
 носѣ Іисѹсѡвѣ и ѡтре власы своими носѣ егѡ:
 храмїна же исполниса ѿ вони масти благово-
 ныа. Глагола же единъ ѿ ученикѡ егѡ, Ісѹда сї-
 моновъ Іскарїѡтскїи, иже хотѣше его предати:
 чесѡ ради мѹро сїе не продано бысть на трехъ
 стѣхъ пѣназъ и дано нищымъ: Сїе же рече, не
 яко ѡ нищихъ печашеся, но яко татѣ бѣ, и ков-
 чежецъ имѣаше, и вмѣтаемаа ношаше. Рече
 же Іисѹсѡ: не дѣйте еа: да въ день погребѣ-
 нїа моего соблюдетъ е. Нищїа бо всегда и-
 мате съ собою: мене же не всегда имате, Ра-
 звмѣ же народъ многъ ѿ Ісѹдей, такѡ тѣ
 есть, и прїидоша не Іисѹса ради токѡ, но
 да и Лазарѡ видѡтъ, егоже воскреси ѿ мер-
 твыхъ. Говѣшаша же архїерее, да и и Ла-
 зарѡ убїютъ: такѡ мнози егѡ ради идахѣ
 ѿ Ісѹдей, и вѣровахѣ во Іисѹса. Но ѹтрїи же
 день народъ многъ прїшедый въ праздникъ,
 слышавше, яко Іисѹсѡ грядетъ во Іерѹсалимъ,
 прїаша ваїа ѿ финїк и изыдоша въ сѣкте-

нїе емѣ, и звахѣ глаголюще: ѡсанна, благо-
словенъ градый во имя господне, царъ Ис-
раелевъ. Обрѣтъ же Исѣсъ осла всѣде на
не, такоже есть писано: не бойся дщи сїона:
се царъ твой градеть, сѣдѣ на жребѣти ос-
ли. Сихъ же не разсмѣша ученицы егѡ пре-
жде: но егда прослависѣ Исѣсъ, тогда по-
мандша, какѡ сїа быша ѡ немѣхъ писана, и сїа
сотвориша емѣ.

Свидѣтельствоваше убо народъ, иже бѣ
прежде съ нимѣхъ, егда Лазарѣ възгласи ѿ
гроба, и воскреси его ѿ мертвыхъ, Сего ра-
ди и сретѣ его народъ, какѡ слышаша его
сїе сотвориша знаменїе.

АПОСТОЛ НА ВАСКРС.

Первое убо слово сотворихъ ѡ всѣхъ, ѡ
Феофїле, таже начат Исѣсъ творити же и у-
чити, даже до дне, вонже заповѣдавъ апо-
столомъ Духомъ сватымъ, иже избра
вознесѣ: предъ нимиже и постави себе жи-
ва по страданїи своемъ, во мнозѣхъ исти-
нныхъ знаменїихъ деими четыредесѣти ѡ-

владѣса имѣ, и глагола, ꙗже ѿ царствїи
 божїи: съ нимже и ꙗдѣи, повелѣ имѣ ѿ
 Іерусалима не ѿбчатыса, но ждати ѿбѣто-
 ванїа отча, еже слышасте ѿ мене: ꙗко Іо-
 аннѣ ѹбо крестителѣ естѣ водою, вы же има-
 те креститиса Дѣхомъ сѣтымъ, не по мно-
 зѣхъ сихъ днѣхъ. Они же ѹбо сошедшеса вопро-
 шахъ его, глаголюще: Господи, аще въ аѣто сїе
 ѹстроиши царствїе їсраилево; Рече же къ нимъ:
 нѣстѣ ваше раздѣлѣти времена и аѣта, ꙗже
 Отецъ положи во своей власти: но прїимете
 силѣ, нашедшѣ сѣтомъ Дѣхъ на вы и бѣдите
 ми свидѣтели во Іерусалимѣ же и во всей
 Іудей и Самарїи и даже до послѣднихъ земли.

ЈЕВАНГЕЛИЈЕ НА ВАСКРС.

Въ началѣ бѣ Слово, и Слово бѣ къ
 Богъ, и Богъ бѣ Слово. Сѣи бѣ искони къ
 Богъ. Кса тѣмъ биша, и безъ него ничто-
 же бысть, еже бысть. Въ томъ животъ бѣ
 и животъ бѣ свѣтъ чловѣкомъ. И свѣтъ
 во тмѣ свѣтитса, и тма егѡ не ѡбѣтъ.
 Бытъ чловѣкъ посланъ ѿ Бога, има ема

Іоаннъ. Сей прїиде во свидѣтельство, да свидѣтельствуеѣтъ ѡ свѣтѣ, да вси вѣрѣ имѣтъ емѣ. Не вѣ той свѣтѣ, но да свидѣтельствуеѣтъ ѡ свѣтѣ. Бѣ свѣтѣ истинный, иже просвѣщаеѣтъ всакаго челоуѣка горадѣщаго въ мїрѣ. Бѣ мїрѣ вѣ, и мїрѣ тѣмѣ бысть, и мїрѣ егѡ не позна. Бѡ своѡ прїиде, и свои егѡ не прїаша Елицы же прїаша егѡ, даде имѣ область чадѡмѣ кожїмѣ быти, вѣрѣющимѣ во имѡ егѡ. Иже не ѡ крове, ни ѡ похоти плотскїѡ, ни ѡ похоти мѣжескїѡ, но ѡ Бога родишасѡ. И слово плоть бысть и вселисѡ въ ны, и видѣхомѣ славу егѡ, славу якѡ единоводнагѡ ѡ Отца, исполнь благодати и истины. Иоаннъ свидѣтельствуеѣтъ ѡ немѣ, и воззва глагола: сей бѣ б-гоже рѣхѣ, иже по мнѣ горадый, предо мною бысть якѡ первѣ мене бѣ. И ѡ исполненїѡ егѡ мы вси прїахомѣ и блтгодат възблагодатъ: якѡ законѣ Моусеомѣ данѣ бысть: благодсть же и истина Исѣсѣ Хрїстомѣ бысть.

АПОСТОЛ НА ТРОЈИЦУ.

Егда скончавашасѡ днїе патдесѡтницы,

бѣша вси апостоли единодушнѣ въспѣ. И
 бысть внезапно съ небесе шѣмъ такѣ носимъ
 дыханію бѣришъ, и исполни весь домъ, идѣже
 бѣхъ сѣдаше. И авѣшася имъ раздѣлени а-
 зицы такѣ огнени: сѣде же на единомъ ко-
 мѣждо ихъ, и исполнишася вси Духа свата,
 и начаша глаголати иными языки, такѣже
 Духъ даше имъ провѣщавати. Бѣхъ же во
 Іерусалимѣ живѣщи Іудей мѣже благоговѣн-
 ни ѿ всегѣ языка, иже подъ небесемъ. Бывшѣ
 же гласъ семъ, снисхася народъ и сматеся,
 такѣ слышахъ единъ кійждо ихъ своимъ язы-
 комъ глаголющихъ ихъ. Дивлахъсся же вси и
 чѣдахъсся, глаголюще другъ ко другъ: не се-
 ли вси сн сѣть глаголющи Галилеане; и како
 мы слышимъ кійждо свой языкъ нашъ, въ
 немже родихомся, Пардане и Мидане и Ела-
 мите, и живѣщи въ Месѣпотамии, во Іудей
 же и Каппадокии, въ Понтѣ и во Асии, во
 Фругии же и Памфулии, во Египтѣ и стра-
 нахъ Ливии, такѣ при Курини, и приходаци
 Римлане, Іудей же и пришелцы, Критлане и
 Аравлане, слышимъ глаголющихъ ихъ нашими
 языки величіа божіа.

ЕВАНГЕЛИЈЕ НА ТРОЈИЦУ.

Въ послѣдній день великій праздника сто-
 лаше Исусъ, и зваше глагола: аще кто жаждетъ,
 да придетъ ко мнѣ и пьетъ. Вѣр-
 ай въ мѧ, якоже рече писаніе, рѣки ѿ чре-
 ва егѡ истекуть воды живы. Сіе же рече ѡ
 Духѣ, егоже хотяхъ принимать вѣрбуици во
 имя егѡ: не ѱ бо бѣ Духъ стый, акѡ Ис-
 сусъ не ѱ бѣ прославленъ. Мнози же ѡ на-
 рода слышавше слово, глаголахъ: сей есть во-
 истиннъ пророкъ. Друзіи глаголахъ, сей есть
 Христосъ. Ови же глаголахъ, еда ѡ Галилеи
 Христосъ приходитъ; Не писаніе ли рече, яко
 ѿ сѣмене давидова и ѿ видлеемскіа веси,
 и дѣже бѣ Давидъ, Христосъ придетъ; Ра-
 спра ѱ бо бысть въ народѣ егѡ ради. Иѣци
 же ѿ нихъ хотяхъ яти егѡ, но никтоже воз-
 ложи на нь рѣцѣ. Придоша же садги ко ар-
 хиреймъ и фарисеймъ, и рѣша имъ ти: почто
 не приведосте егѡ; ѿвѣщаша садги: нико-
 лиже такѡ есть глаголаъ человекъ, яко сей
 человекъ. ѿвѣщаша ѱбо имъ фарисее: еда
 и вы прелциени высте; еда кто ѿ князь вѣ-
 рова въ онъ, или ѿ фарисей; но народъ сей,

иже не вѣсть закона, проклати сѣть. Глагола
 Никодимъ къ нимъ, иже пришедый къ немъ
 ношю, единъ сый ѿ нихъ: еда законъ нашъ
 сѣдитъ человекъ, аще не слышитъ ѿ негѡ
 прежде и разсужетъ, что творитъ; ѿвѣщаша
 и рекоша емъ: еда и ты ѿ Галилеи еси; испи-
 тай и виждъ, какѡ пророкъ ѿ Галилеи не
 приходитъ.

Паки ѹбо Исусъ рече, глагола: Язъ есмь
 свѣтъ мрѡ: ходай по мнѣ, не имать ходити
 во тмѣ, но имать свѣтъ животный.

АПОСТОЛ НА ПРЕОБРАЖЕНЬЕ.

Братіе, потщитеса извѣстно ваше званіе
 и избраніе творити: сѣа бо твораше, не имате
 согрѣшити никогдаже. Сице бо ѡбильно
 приподастса вамъ входъ въ вѣчное царство
 Господа нашегѡ и Спаса Исуса Христа. Се-
 гѡ ради не ѡблѣчюса воспоминати приемѡ
 вамъ ѡ сихъ, аще и вѣдите, и ѹтверждени
 есте въ настолицей истинѣ. Праведно бо мню
 донелѣже есмъ въ сѣмъ тѣлеси, возставлати
 васъ воспоминаніемъ: вѣдый, какѡ скорѡ есть

и обрѣтеса якоже челоуѣкъ. Смирися себе,
 послѣдшавъ бывъ даже до смерти, смерти же
 крестныя. Тѣмже и Бога его превознесе, и
 дара ема има, еже паче всякаго имени:
 да во имени Исусовѣ всяко колѣно покло-
 нитса небесныхъ и земныхъ и преисподнихъ:
 и всякъ языкъ исповѣсть, какъ Господь Ис-
 усъ Христосъ въ славу Бога Отца.

ЕВАНГЕЛИЈЕ НА ВЕЛИКУ ГОСПОБУ.

Буди Исусъ въ весь нѣкъю: жена же
 нѣкаа именемъ Марда прѣлтъ его въ домъ
 свой. И сестра ей вѣ нарицаема Марѳа, таже
 и сѣдши при ногъ Исусовъ, слышаше слово
 его. Марда же молваше во мнозѣхъ слѣжвѣхъ:
 ставши же рече: Господи, не брежеш ли, какъ
 сестра моя единѣ ма встану слѣжити; рцы
 убо ей да ми поможетъ. Оувѣщавъ же Исусъ
 рече ей: Мардо, Мардо печешиса и молвиши
 во мнозѣхъ: едино же есть на потребѣ. Марѳа
 благо часть избра, таже не ѿниметса ѿ нея,
 — Бл҃гость же егда глаголаше сѣа, воздвигши
 нѣкаш жена гласъ ѿ народа рече ема: бла-
 жено чрево носившее тѣа, и сосца, таже вси
 ссалъ. Онъ же рече: тѣмже убо блажени слы-
 шавши слово божиѣ, и хранящии е.